

BME körkép
Alagsori helyzetkép
 Több mint két és fél év telt el az egyetemünkön történt egyik legszörnyűbb katasztrófa óta. Három fiatal tűzoltó életét vesztette a kigyulladt K épület mélyszintjén található lőtér oltása közben. 4. oldal

Kapun kívül
Oktatás a háborús övezetekben
 Az ENSZ Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete, az UNESCO célul tűzte ki az oktatás, mint alapvető személyi jog fejlesztését, és minőségének javítását. A világ háborús övezetében ebből a szempontból jelentősebb odafigyelést igényelnek. 6. oldal

Közélet
A cigányokat egy dolog köti össze...
 A közelmúltban történt események következtében egyre inkább felerősödni látszik a roma és nem roma származású emberek igen jelentős része között megjelenő konfliktus. A helyzetet tovább rontja a „cigánybűnözés” kifejezés egyre szélesebb körben való alkalmazása. 7. oldal

Tudomány és technika
Tüsszögök az uzsonnától
 Közeleg a nyár és ezzel együtt a triggerek és a gyümölcsök szezonja is. A triggerek azok az anyagok, amelyek allergiát kárpések kiváltani. 12. oldal

Sport
Nagyot szakítottunk

A lökést már tavaly novemberben megadta két súlyemelőnk, akik egyetemünket a Görögországban megrendezett első hivatalos főiskolai és egyetemi világbajnokságon képviselték. 13. oldal

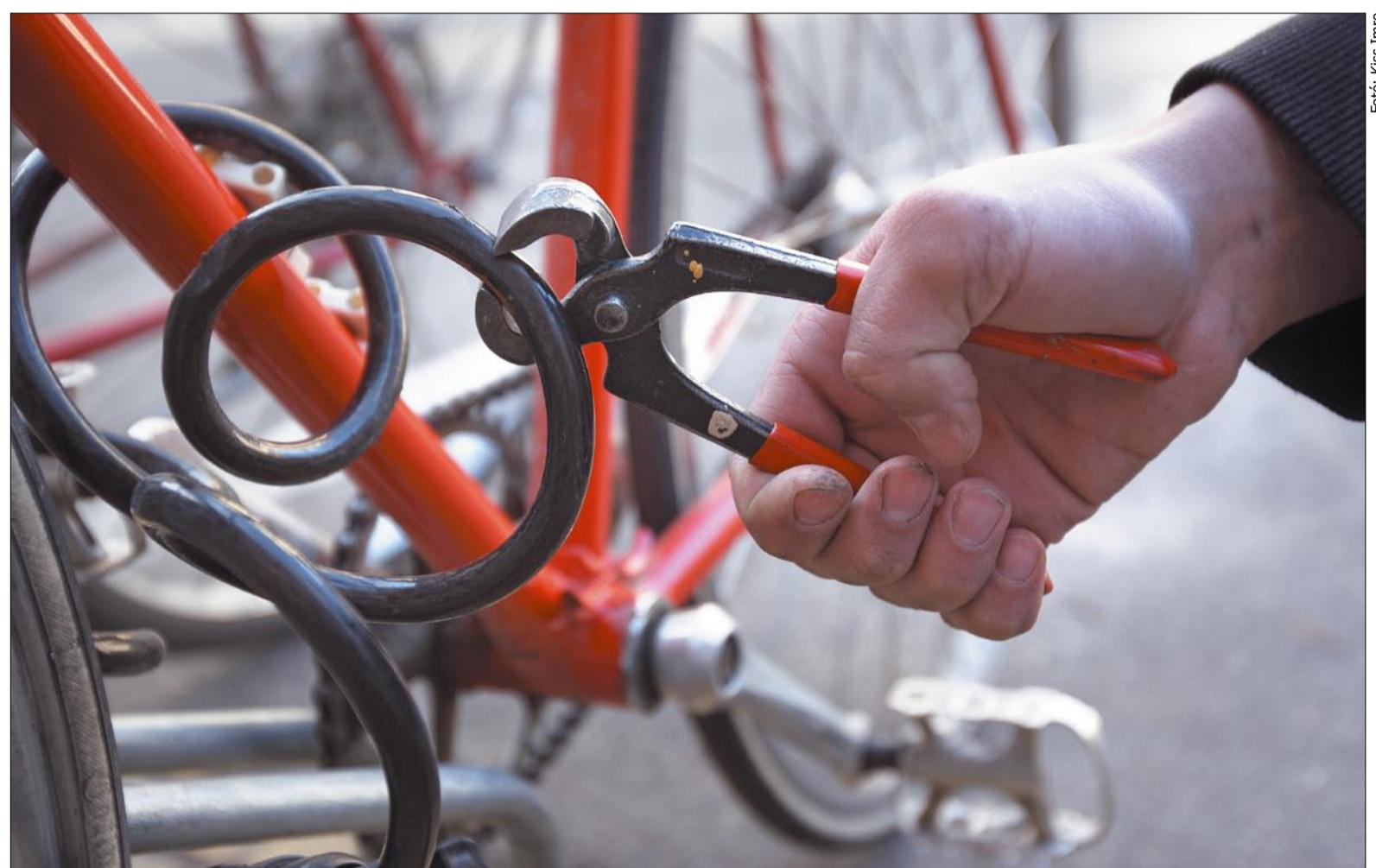

1% a BME hallgatóiért

Kérjük Önt, támogassa a Műegyetemi Hallgatókért Alapítványt személyi jövedelemadójának 1%-ával.

Az alapítvány adószáma:
 18036754-1-43

Vigyázat, tolvajok az egyetemen!

Fotó: Kiss Imre

Besurranó tolvaj járt az egyetemi campus egyik épületében 2009. március 25-én. Korábban is történtek már kisebb-nagyobb lopások, lopási kísérletek, de eddig még senkinek nem esett bántódása. Azonban a márciusi eset tettelegéssig fajult.

A bűncselekmény körülmenyeiről a sérтtellel és a helyszínen dolgozó tanszék vezetőjével beszélgettünk, akik személyazonosságuk elhallgatását kérve elmondták, hogy nyilatkozattukkal az a céluk, hogy felhívják mindenki figyelmét az eset komolyosságára, és óvatosságra kívánják

inteni a hallgatókat és az egyetemi dolgozókat. A beszélgetés során megtudtuk, hogy a bűncselekmény szerdán kora este fél hat körül történt. A feltételezett elkövető a szabad egyetemi bejárás révén jutott be az intézménybe, és ott sorra látogatta az egyes folyosókat, nyitott termeket. Jogtalannul hatolt be az egyik, mindenkor pár másodpercig nyitva maradt helyiségbe, ahonnan az ott lévő pénztárcát próbálta meg eltulajdonítani. Távozás közben azonban szembe találta magát a sérтtellel, aki éppen a terembe szeretett volna belépni. A váratlan találkozást követően a tolvaj egy erő

ütést mért az egyetemi polgár fejére, aki ennek következtében elvesztette az eszméletét. Az elkövető sietősen távozott a helyszínről, de nem volt kellőképpen körültekintő, ugyanis számos nyomot hagyott maga után. A bűncselekmény időpontjában többen is tartózkodtak a folyosó egyes termeiben, és észlelve a történteket azonnal a sérтtellel segítségére siettek. A tanszék vezetője rögtön értesítette az egyetemi biztonsági szolgálatot, akik pár perccel az eset után már a helyszínen érkeztek.

Folytatás a 2. oldalon

Építész Alkotóhét 2009

2009-ben, a hagyományokhoz híven, ismét eljött az a hétfő, amikor az építészek önfeledten alkothatnak. Ilyenkor nincsenek órák, zh-k vagy leadások, csak a kreativitás a főszerep.

Az idei Alkotóhét április 14-17. között zajlott. Több tanszéken párhuzamosan folyt a munka, mindenhol más témaival. A műteremvezetők köré tömörült hallgatók kis csoportokban dolgozták ki a kiállításon is látható remekműveket. Az alkotás folyamatát előadások és épületlátogatások is színesítették.

A Középülettervezés 2 hallgatóinak a szél témáját kellett feldolgozniuk. Megpróbáltak megragadni valamit, ennek a megfoghatatlan, ábrázolhatatlan, csak közvetetten érzékelhető meteorológiai

jelenségeknek a lényegéből, az ebből fakadó gazdag asszociációs lehetőségekből. A Szilárdságtan Tanszéken tézstamodellt készítettek. Az alkotás mottója: „alulról és felülről is korlátozott”. A feladat térelhatároló és egybentartó szerkezet készítése volt, bármilyen szárazításztából. A Városépítészet 2 hallgatói a Moszkva tér megújítására tettek kísérletet mikro beavatkozásokkal. A cél: megismerni egyes beavatkozások tényleges hatásait a térszínállatra, megtapasztalni, hogyan lehet a várostervezés társ-területeivel együttműködni.

Alternatív megoldásként az Épületszerkezettani Tanszék szervezésében különböző mesterségeket lehetett kipróbálni. A Csinál-d-magad! mottójú programon a tetőablak-beépítéssel, a bádogos

Fotó: Tóth Mária

szakma szerszámai-val, műhelyfogásai-val, egyszerű alapműveleteivel és a falazással (falsarok, káva kialakításával) ismerkedhettek meg az érdeklődők. Újdonság, hogy idén a Komplex tervezés 1-et felvett diákok is bekapcsolódtak az alkotásba.

MARKOVITS ZITA

Kevés pénzből nagy sikerek

Lezajlott a XXIX. Országos Tudományos Diákki Konferencia (OTDK) Társadalomtudományi Szekciójának megrendezése a BME-n. A szervezők vegyes tapasztalatairól Dr. S. Nagy Katalin, a szekció ügyvezető elnöke beszélt a Műhelynek.

A versenyen összesen 317 egyetemista és főiskolás hallgató vett részt. Az opponensi bírálatokat több száz magyarországi felsőoktatási intézmény oktatója, különféle állami és magánintézmények, cégek munkatársai végezték. A szóbeli előadások 22 teremben zajlottak, ahol közel 80 zsűritag hallgatta meg az előadásokat. A versenyzők olyan szekciókban indulhattak, mint például Szociológia, Filozófia, Politikatudomány vagy Média- és kommunikációtudomány.

A megszervezés a Gazda-

ság- és Társadalomtudományi Kar feladata volt, a munkát a Szociológia és Kommunikáció Tanszéke fogta össze.

Dr. S. Nagy Katalin a szekció ügyvezető elnöként és egyben a főszervező tanszék vezetőjeként a fent felsoroltak alapján is sikeresnek ítélte meg a rendezvényt. Elmondta, hogy mind a résztvevő hallgatók, mind pedig a zsűritagok részéről pozitív visszajelzés érkezett a szervezőkhöz. S. Nagy a rendezvény egyik fő sikerének tartja, hogy a megszervezés érdekelben sikerült nagy számban bevonni a kar saját hallgatóit. A háromnapos konferencián és az azt megelőző előkészületekben közel 70 kommunikáció, műszaki menedzser és közigazdász szakos hallgató vett részt.

Folytatás a 3. oldalon

Vigyázat, tolvajok az egyetemen!

Folytatás az 1. oldalról

A szakemberek hívták ki a rendőrséget. A sérült szerencsésen megúszta az esetet, a későbbi orvosi vizsgálatok nem mutattak ki semmilyen maradandó károsodást. Köszönhető ez elsősorban annak, hogy a támadónak valószerűleg nem az volt az elsődleges célja, hogy őt bántalmazza, csupán a tettenérés következtében ezt a módszert választotta a gyors menekülés érdekében.

A vizsgálat részleteivel kapcsolatban lapunk felkereste a XI. kerületi Rendőrkapitányságot. Balázs Róbert, a kapitányság vezetője elmondta, hogy a helyszínen érkező rendőrök az esetet fizikai támadás-sal együtt járó rablásnak minősítették, és elvégezték a szükséges helyszínelési vizsgálatokat. A tanúk, és a közelben tartózkodók kihallgatása során kiderült, hogy az épületben egy másik egyetemi

polgár pénztárcáját is ellopott, röviddel a rablás előtt. A kapitány tájékoztatása szerint a vizsgálat

A biztonsági kamera képe a feltételezett elkövetőről.

során a hatóság a tett helyszínén megtalálta a siette távozott gyanúsított sapkáját, és a rablás során eltulajdonított pénztárcát is, annak teljes tartalmával együtt. A talált tárgyakból szag- és DNS-mintát sikerült venni a későbbi azonosításhoz. Ezek mellett a nyomozók segítségére voltak az épület különböző pontjain felszerelt biztonsági

kamerák is. A bűntény folyosóján ugyan nincs térfogelő, de az egy szinttel lejjebb lévő folyosó készüléke fotó minőségű felvételt készített az elkövetőről, és rögzítette, amit a besurány az összes irodába benyított ellopott tárgyakat, érték keresve. A felvétel alapján a gyanúsított 25 év körüli, 80-90 kg súlyú, zömök testalkatú, kb. 175 cm magas, sötét hajú, sötét bőrű, sötét szemű férfi, aki a rablás elkövetésekor barna bőrdzsekít, és fehér alapon piros mintás pulóvert viselt. A rendőrkapitány a nyomozás részleteivel kapcsolatban elmondta, hogy a tanúk kihallgatása még tart. Hozzájette, hogy a biztonsági kamerák felvételleivel megkeresnek más kerületeket is, előreláthatólag kiteszik a képet az egyetemi faliújságokra, és a médián keresztül is megpróbálják a gyanúsítottat megtalálni. (Természetesen lapunk is közzéteszi most a biztonsági kamera egyik felvételét.)

Kérdésünkre Balázs Róbert elmondta, hogy ilyen esetekben a hatóság az egyetem Rendészeti Osztályával tartja a kapcsolatot. Kiemelte, hogy a tolvajok számára sajnos ideális körülmények uralkodnak az egyetemen, ugyanis a campus területe nyitott, bárki nek szabad bejárása van. Ehhez hozzájárul még a hallgatók óvatlansága, figyelmetlensége is. A kapitány hangsúlyozta hogy sokszor csak utólagos bejelentés, megkeresés

érkezik hozzájuk az egyes lopásokról, amikor már a hatóság nem sok minden tud tenni. Ezt a tolvajok pedig jól tudják. Célszerű lenne akkor értesíteni a biztonsági szolgálatot, amikor valaki gyanús személyeket észlel az intézmény környékén. Az értékvesztések elkerülése érdekében pedig nagyobb óvatosság, és körültekintés szükségesetlen a diákok és a dolgozók körében.

SNEIDER ZITA

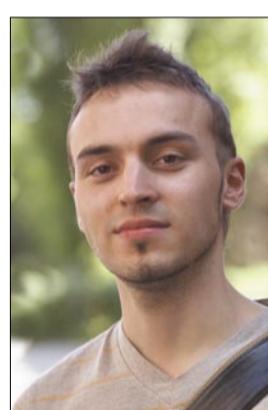
Megkérdeztük:

Mennyire tartod biztonságosnak az egyetemet?

KÉSZÍTETTE: KISS LÍVIA
FOTÓK: KISS IMRE

Thiering Gergő, TTK
Biztonságosnak érzem a BME-t. Úgy tudom, hogy éjszaka portaszolgálat működik, meg kutyás biztonsági őrök járőrznek az egyetem területén, tehát nem nagyon tudom elképzelni, hogy ide akárki bemerészkezik – de ki tudja. Lopások biztosan vannak. Az ilyeneket nehéz ellenőrizni: azt mondhatja akárki, hogy ez az enyém, s innentől kezdve már senki nem ellenőrzi. Nem hagym őrizetlenül a táskahámat. Nincs tudomásom komolyabb bűncselekményről és az ismerőseim sem meséltek eddig ilyen eseteket.

Horváth Ferenc, ÉMK
Többé-kevésbé... Sajnos már jártam úgy, hogy a padban hagytam egy könyvet, és mire két perc múlva visszatértem, addigra már nem volt ott. Notebookot nem nagyon merek behozni, illetve ha mégis, akkor nem téveszem szem elől, nem hagym magára, nem bízom másra. Radikális dolgokról nem tudok, engem még nem akartak megverni, kirabolni. Hallottam már hogy bicikliket lopnak, de én nem jöttetem még be kerékpárral a BME-re, nem parkolnám itt le jó szívvel a járgányomat. Esténként pedig ritkán sétálok az egyetemen.

Tóth Máté, ÉPK
Az egyik barátomnak ellopott a táskáját mellőlem, a második emeleten, a kerengőnél. Az a baj, hogy manapság csak az az érték van biztonságban, ami a két kezed között van. Még nem láttam gyanús alakokat, pedig állítólag rendszeresen bejárunk egyes emberek lopni. Általában a fényképezőgépet, laptopomat is magammal hozom. Amikor egy barátomnak elvitték a táskáját, lementünk a portára, ott azt mondta, nem tudnak mit csinálni, ez rendszeresen előfordul. A rendőrségen is bejelentette, de ott sem tudtak érdemben segíteni.

Molnár Magdolna, KSK
Budapesten belül kifejezetten biztonságosnak érzem az egyetemet. Nekem nem tulajdonították el semmimet sem. Biztos, hogy vannak, aikik felelőtlennel magukra hagyják a holmijukat, de azért minden lesznek olyanok is, aikik figyelnak a másik cuccára, tehát meg lehet bízni a csoporthársakban. Estefelé pedig a biztonsági őrök kutyával figyelnek a járókelőkre. Olyasmit hallottam, hogy az ST épületben

valamelyen külsős ember megvert valakit, de konkréten dolgokat nem tudok a történetről.

Kármán Gábor, VBK
Összességeben veszélytelenek gondolom a BME-t; tolvajlásokról, komolyabb bűncselemeiről nem tudok. Persze mindenhol kell vigyázni az értékeinkre, de ebből a szempontból nem tartom különösebben kockázatosnak az egyetemet. Például, amíg kimegyek a mosdóba, addig akár őrizetlenül merem hagyni a táskám, de a laptopom azért nem. Este nem szoktam az egyetemen lenni, de nem hiszem, hogy félni kéne. Talán jobban meg kellene nézni, hogy ki jön be a kapukon. Persze, nagyon nehéz védekezni az ilyen esetekkel szemben.

Weiser Diana, VBK
A napokban jött egy körlevél, hogy figyeljünk oda, mert történt egy olyan eset mostanában, hogy egy oktató észlelte egy besurány tolvajt. A rabló leütötte és elmenekült. Figyelmeztettek bennünket, hogy minden zárjuk a tanszéken az ajtókat. Igazából erre az egy esetre figyeltem fel mostanában. Előfordult körülbelül egy éve, hogy egy oktatónak fényes nappal kilopták a teremből a laptopját. Az enyémet minden elzárhatom a tanszéken egy fiókba. Kollégiumból csak a hűtőből tünt el, valamelyen romlott étel.

Rögtönözött közvélemény-kutatást végzett szerkesztőünk az egyetemi polgárok között az ügyben, hogy loptak-e el már tőlük bármilyen értéktárgyat itt a BME-n. Közel nyolcvan hallgatót kérdeztünk meg. A válaszadók harmadik százaléka elmondta, hogy sajnos túntek el dolgaik itt az egyetemen, s további tizenhét százalék mesélőt olyan lopásokról, amelyek áldozatai hallgatótársak, kollégák voltak. Felmérésünkben egyértelműen kiderült, hogy az esetek nagy többségében mi magunk vagyunk a felelőtlenek. A szünet alatt a padban hagyott táskától, a nyitott öltözőkben lerakott mobiltelefonokig terjed az eltűnt tárgyak listája. FIGYELJÜNK ODA JOBBAN ÉRTÉKTÁRGYAINKRA!!!

Szakkollégium

Energetikai Szakkollégium

CO₂ tárолос
Előadók: Civin Vilmos (MVM Zrt.), Homola Viktor (MTA)
Időpont: május 7. 18:00
Helyszín: V2 716-os terem

MÚHELY

Felelős kiadó:
Böhök András, Maszlavér Gábor

Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Szerkesztők: Nárt Kata, Kovács János • Rovatvezetők: Sneider Zita (BME körkép, bmekorkep@muhely.com) • Néveri Dorottya (Kapui kívül, kapunkivul@muhely.com) • Joó Fruszsa (Közélet, kozelet@muhely.com) • Szabados Enikő (Magazin, magazin@muhely.com) • Herczeg László (Technika, technika@muhely.com) • Mádai Adrienn (Sport, sport@muhely.com) • Képszerkesztők: Kiss Imre, Szabó László • Töröldörszerkesztő: Kovács János • Online szerkesztő: Drescher Szilvia • Szerkesztőség: 1114 Budapest, Bartók Béla út 17. (Baross Gábor Kollégium IV. emelet), Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Kara László E-mail: kara.laszlo@sc.bme.hu Tel.: 463-3257, Mobil: 06-70-584-0158, Fax: 463-3839 • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenékként a 7000 példányban. Ingyenes. ISSN 1589-6668

Egyetemi Hallgatói Képviselet

Kevés pénzből nagy sikerek

Folytatás az 1. oldalról

Szintén siker, hogy a tanszék össze tudta szedni a lebonyolításhoz szükséges pénzösszeget. A 13 millió forint összköltségű rendezvényen a zsűritagok érkezetére, a nyomtatányaok elkeszítésére, a diákokra a GTK nagy nehézségek árán, de összegyűjtötte a pénzt –, tudtuk meg a tanszékvezetőtől. Ezen támogatások megszerzése annak ellenére is hatalmas feladat volt, hogy mind a zsűritagok, mind az opponensek, mind pedig a túlterhelt műegyetemi szervező oktatók és tanszéki munkatársak ingyen dolgoztak a rendezvényen és az azt megelőző időszakban.

Sajnos üröm az örömben, hogy az Oktatási és Kulturális Minisztérium (OKM) az összköltség minden össze egyhatodával támogatta a konferencia megszervezését.

„Ennek a rendezvénynek nincs meg az anyagi feltételei. Maga az Országos Tudományos Diákötöri Tanács természetesen nem tudja szponzorálni a rendezvényeket, de az OKM, amely felelős lenne a rendezvények támogatásáért, minden össze 2,4 millió forintot bocsátott a szervezők rendelkezésére.”

A főszervező asszony komoly problémának tartja, hogy az OKM csak ennyivel járult hozzá a szponzoráláshoz, ugyanis csak a nyomdaköltség több mint egymillió forintha került, amely összeg tükrében látható, hogy a 2,4 milliós segítség mennyire kevésnek bizonyult.

Hogy az OTDK létrejöhessen a küldő felsőkortási intézmények kényetlenek voltak a szállás és étezési költségeket állni saját hallgatóik esetében.

A tanszékvezető asszonyt további két dolgot sérelmez, amelyekkel a szervezés kapcsán találkozott. Az egyik, hogy az egyetem bérleti diákokat fizetettet a karral egyes termek használatáért, valamint, hogy a szponzori megkeresések nem hozták meg a várt eredményt.

Hogy az ünnepélyes megnyitót az IB épületben meg lehessen tartani, az egyetem egy 180 ezer forintos

számlát nyújtott be a szervezőknek – mondta el a tanszékvezető, aki nem érti, hogy miért kellett a terembérülést fizetnie a GTK-nak, amikor a konferencia az egyetem saját rendezvénye.

„Ami a számonra legfájdalmasabb, az a díjazásokhoz a szponzorok megkeresése” – ismertette további negatív tapasztalatait a pénzügyekkel kapcsolatban. Mint megtudtuk, összesen 600 megkeresésre került sor, amelyből alig ötven reagáltak. Egy miniszterium és egy bank kivételével a magyarországi közigazgatási szervek és pénzintézetek közül senki nem járult hozzá a rangos és elismert verseny létrejöttéhez. Volt olyan bank, amely arra hivatkozott, hogy nincsen pénzük, ezért nem tudnak adni, amely állítást S. Nagy Katalin egyszerűen nevetésesnek tartja.

A diákok szánt pénzt a GTK végül saját berkein belül oldotta meg. Az

egyes tanszékek vezetői összesen többszáz ezer forintot adtak át a főszervezőnek, aki a más egyetemekről és főiskolákról beérkezett támogatói összegek mellé helyezte a tanszékek adományait.

A jövőről S. Nagy Katalin boruláton nyilatkozik. Szerinte ez a rendezvény pénzügyi nehézségek miatt el fog halni, ugyanis nincs olyan magyar egyetem vagy főiskola, amely tudná vállalni, hogy egy 13 millió forintos rendezvényt ilyen minimális külső segítséggel lebonyolít.

Az úgygyel kapcsolatosan megkérdeztük az OKM illetékesét, de a többszörös megkeresés ellenére lapzártáig nem érkezett válasz a Miniszteriumtól.

SZABÓ ORSOLYA

MÚHELY

ÚJSÁGÍRÓ KÉPZÉS 2009 ÖSZ

Várjuk azoknak a műegyetemi hallgatóknak a jelentkezését, akit szívesen részt vennének szeptemberben induló, 7 hetes újságíró képzésünkön.

Az előadások várható időpontja: csütörtök 12-14 óra.

A képzés időtartama: 2009 szeptember 24 - november 5.

A részvétel INGYENES!

A képzésen jól teljesítő hallgatók MUNKALEHETŐSÉGET kaphatnak a Műhely című lapnál.

Jelentkezés: info@muhely.com

Jelentkezési határidő: 2009. június 30.

BME Diákközpont Támpont Iroda

Aktuális információk

Üjra igényelhető nyelvvizsgadíj visszatérítés

Újból igényelhető nyelvvizsgadíj visszatérítés, részletes információkat a www.tampont.bme.hu weboldalon a Juttatások menüpont alatt találtok.

Bursa Hungarica ösztöndíj

A Bursa Hungarica ösztöndíjat nyert hallgatók esetében elvégeztük a szükséges jogosultságellenőrzést. A listát megtaláljátok a www.tampont.bme.hu weboldalon. Amennyiben a listával kapcsolatban észrevételed van, úgy azt a Támpont Irodában jelezheted.

A listában még nem szerepelnek azok, aiközépiskolában igényeltek meg az ösztöndíjat.

Segítség kérvény benyújtásához

A Központi Tanulmányi Hivatalban írásbeli kérelmet várnak tőled? Kérvényt kell írnod, de nincs hozzá formanyomtatvány? Ha úgy érzed, a kérés már megvan, de nem egyszerű formába önteni, a Támpont Irodá munkatársai rendelkezésre állnak. Gyere be irodánkba és segítünk neked összeállítani egy szabályos kérelmet.

Kifizetési időpontok

A 2008/2009. tanév II. félévében a május havi juttatások (tanulmányi ösztöndíj, rendszeres szociális ösztöndíj, Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi része, külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíja) kifizetési időpontja **2009. május 08.** (péntek). Kifizetési időpont alatt azt a napot kell érteni, amikor az Egyetem a Magyar Államkincstárnál kezdeményezi a juttatások kifizetését. A további kifizetési időpontokat lásd a www.tampont.bme.hu oldal Juttatások menüpontjában.

Számla és adóigazolás igénylés

Ne felejts el igényednek megfelelően, költségtérítésdről számlát vagy adóigazolást kérni. Amennyiben térti ki a kötelezettségedet úgy szeretnéd teljesíteni, hogy arról **számlát állítsanak ki**, akkor a www.tampont.bme.hu oldal, Térítések menü, Befizetések almenü, Befizetés banki átutalás-sal menüpontban leírtak szerint kell eljárnod. **Számla kiállítását csak költségtérítésen kirovásá UTÁN kezdeményezheted.**

Ha nem kérsz számlát, akkor gyűjtőszámlás befizetéssel tudod teljesíteni befizetési kötelezettségedet és egy adóévre egy magánszemély részére adójöváráusra jogosító igazolást kérhetsz. A **gyűjtőszámlás befizetéshez a www.tampont.bme.hu oldal, Térítések menü, Befizetések almenü, Gyűjtőszámlás befizetés menüpontban találász részletes útmutatót.** A Támpont Irodában is állunk szíves rendelkezésetekre.

Támpont Hírlevél

Nem tudod változtat-e a téged érintő lehetőségek mióta legutóbb nézted? Nem szeretnél nyomozni, hogy mi változott a szabályzatokban? Nem nézed minden nap a Támpont Aktuálislist? Mégsem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és e-mailben kiküldünk neked minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos főbb információt. A Támpont Hírlevére honlapunkon keresztül iratkozhatsz fel, részletes információt a www.tampont.bme.hu oldal HÍRLEVÉL menüpontjában találsz!

Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhöz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közözettséünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuális megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Ügyfélfogadás

A Támpont Iroda ügyfélfogadása hétfőtől-csütörtökig: 9:30-15:15-ig, pénteken: 9:30-14:00-ig tart. Ebédidő minden nap: 12:00-13:00 között.

Ingenies korrepetitor közvetítés

Ha úgy érzed, szeretnéd a szabadidőd egy részét hasznosan tölteni, vedd igénybe a BME Diákközpont ingyenes internethető szolgáltatását! Látogass el a www.tampont.bme.hu oldal Korrepetitor közvetítés menüpontjában, és ha szükséged lenne egy kis plusz pénzre, keress tanítványt, ha pedig szeretnéd a tudásod csiszolni, keress oktatót! Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

Ingenies jegyzetbörze

Miért vennél drága új könyveket, ha a használtat olcsón megveheted? Ajánld fel Te is eladásra a már nem használt könyveid, jegyzeteid! Nálunk ingyen meghirdetheted!

Ingenies jegyzetközvetítő szolgáltatással állunk a BME hallgatók rendelkezésére. Ha jegyzetet szeretnél venni, vagy eladni, látogass el a www.tampont.bme.hu oldal Jegyzetbörze menüpontjában.

Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

Ingenies albérlet közvetítés

A BME Diákközpont idén is szakadatlanul folytatja internethető ingyenes albérlet közvetítő szolgáltatását. Ha albérletet keresel, vagy albérletet szeretnél kiadni, látogass el a www.tampont.bme.hu oldal Albérlet közvetítés menüpontjában! Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

Rézler Gyula Alapítvány

A Rézler Gyula Alapítvány négy különböző tanulmányi ösztöndíjjal hirdet a munkaügyi kapcsolatok és a vitarendezés szakterületén a 2009/2010-es tanévre. 1. University of New Mexico, Anderson School of Management, Albuquerque. 2. Indiana University Magyar Intézet, Bloomington, Indiana. 3. PhD tanulmányok (hazai). 4. PhD felkészülés (hazai). A további részletek megtalálhatók a www.rezler-foundation.hu oldalon. A pályázatok leadási határideje 2009. június 11.

Fulbright ösztöndíjak az USÁ - ba

A Fulbright Magyar-Amerikai Oktatási Cseraprogram Bizottság örömmel hirdeti meg a 2010/2011-es tanévre szóló ösztöndíjakat. Fulbright ösztöndíjra azok a magyar állampolgárok pályázhatnak, akik felsőfokú végzettséggel valamint megfelelő szintű angol nyelvtudással rendelkeznek és az Egyesült Államokban szeretnének továbbtanulni (és/vagy PhD hallgatóként kutatni), oktatni vagy kutatni. Pályázni bármely tudományterületen és művészeti ágban lehet. A további részletek megtalálhatók a www.fulbright.hu/exchange/announc.htm oldalon. A pályázatok leadási határideje 2009. május 15.

Romaversitas Alapítvány

A Romaversitas átfogó képzés és anyagi támogatást nyújt a felsőoktatásban tanuló roma fiataloknak, valamint teret biztosít egy pezsgő közösségi élet kibontozására. Célunk, hogy a tehetőséges roma fiatalok számára egyenlő hozzáférést biztosítunk a tanuláshoz, segítsük szakmai fejlődésüket, és szakértő támogatást nyújtsunk a kisebbségi lét lehető legtöbb aspektusában. A további részletek megtalálhatók a www.romaversitas.hu oldalon. A pályázatok leadási határideje 2009. május 31.

NATO szakmai gyakorlat

A NATO pályázatot hirdet hat hónapos szakmai gyakorlatra a brüsszeli központjukba mérnök és közgazdász hallgatók részére. Ha jegyzetet szeretnél venni, vagy eladni, látogass el a www.tampont.bme.hu oldal Jegyzetbörze menüpontjában. Részletek és további feltételek a honlapon és a Támpont Irodában.

RIBA Goldfinger Scholarship

1999-ben a néhai Goldfinger Ernő vagyonából származó nagylelkű adománnyal egy ösztöndíjat alapítottak a fiatal magyar építészek posztgraduális tanulmányainak vagy szakmai gyakorlatának támogatására az Egyesült Királyságban. A cél, hogy azok a fiatal építészek, akik elnyerik RIBA Goldfinger Ösztöndíjat, kiválogatásra és képességekre tegyenek szert a Royal Institute of British Architects támogatásával és az építész szakma vezetőivel váljana. A további részletek megtalálhatók a www.architecture.com oldalon. A pályázatok leadási határideje 2009. június 11.

Suzuki Foundation

A külföldi kutatók Japánban végzendő kutatói tevékenységet támogató Suzuki Alapítvány a BME és a Shizuoka University (Hamamatsu Campus) között meglévő megállapodás keretében posztdoktori ösztöndíj felhívást tett közzé. A legalább három, legfeljebb tizenkét hónapos időtartamú ösztöndíjra pályázhat professzor, docens, adjunktus, tanársegéd vagy PhD-vel már rendelkező fiatal vezető oktató, akinek szakmai tevékenysége a természettudományi, a villamosmérnöki, gépészeti vagy informatikai területén folyik. A további részletek megtalálhatók a www.sc.bme.hu/palyazatok oldalon. A pályázatok leadási határideje 2009. június 30.

Alagsori helyzetkép

Több mint két és fél év telt el az egyetemünkön történt egyik legsörnyűbb katasztrófa óta. Három fiatal tűzoltó életét vesztette a kigyulladt K épület mélyszintjén található lótér oltása közben. Lapunk megkereste dr. Hajós Róbertet, a GMF Üzemeltetési Osztály igazgatóját, hogy tájékozódjunk arról, mi van most odalent, ennyi idővel a tragédia után.

Fotó: Tóth Máté

A műegyetemi lótér a Központi épület minusz második szintjén működött. Létesítésének oka az volt, hogy az 1900-as évek elején hadmérnöki oktatás is volt az egyetemen, és eredetileg az ottani lógyakorlatoknak adott helyet. Később a két világháború között leventeképzés folyt a helyszínen. 2006. augusztus 8-án este azonban a sokat látogatott hely golyófogó

falából füst tört fel, és ez volt az, ami pár órával később tragédiához, és a lótér végleges bezárásához vezetett.

A tűz után 32 millió forintba kerültek a takarítási, és a festési munkálatok, melyet szerencsére a biztosító teljes egészében megtérített. Az épületben a legnagyobb kárt a korom okozta, mivel a szellőző rendszer a díszteremhez és az erkélyekhez vezetett ki a felszálló füstöt. Lent elbontották a szennyezett területet, kármentesítették, kitisztították a szellőző rendszert, odafent pedig az Aulát festették újra.

A vizsgálatok befejezéséhez két hónapra volt szükség, a tragédiát követő tűzoltósági nyomozás során 41 főt hallgattak ki. Az egyetemet nem marasztálták el. Azóta több vizsgálatot is tartottak a BME-n és hiányosságot azóta sem tapasztaltak. Ennek ellenére a lótér már sohasem lesz újra ugyanaz, mivel nem biztosítottak benne a megfelelő feltételek hozzá. Jelenleg az

egész szintet kiürítették és lezárták, csak a közműhálózat és a hozzá kapcsolódó gépészeti berendezések üzemelnek. Egy kisebb területet tervezik részlegesen helyreállítani, és raktárként használni nem éghető épülettartozékoknak, burkolatoknak. Tudni kell, hogy ez a terület a Duna áradásakor néha feltöltődik vízzel, így csak olyan dolgokat lehet lent tárolni, aminek ez nem árt. Hajós Róbert elmondta, hogy elsősorban olyan tárgyakat szeretnének majd oda levinni, amit a közeljövőben nem kell használni. Jogszabály írja elő, hogy minden közintézménynek fent kell tartania polgári védelmi cédra területet. Napjainkban ez már egy kissé idejét múlnak tűnik, de a hely ezt a szerepet is betölti. Ha valami más hasznosítási lehetőség felmerülne, akkor a biztonsági rendszert gyökéren át kellene alakítani, aminek jelentős költség vonzata lenne. Irányfény világítást, automatikus tűzjelző- és oltóberendezést, hő- és füstelvezetést kellene beépíteni. Ennek ellenére a tervek szerint idén a területen alap megerősítési munkák kezdődnek, és különböző biztonsági berendezéseket telepítenek majd. Ha nem történt volna tragédia, akkor is szembülni kellene azzal a tényel, hogy

már semmilyen szabványnak nem felelne meg az akkori lótér.

Ma a sportlövészet kedvelői a Testnevelési Egyetemre, vagy a Kőbányai út 19. szám alatti épületbe járhatnak, ahol a műegyetemi lövészklub új otthon talál magának. A közel száz évet megélt lőteret tehát örökre bezárták, a mélyszintre vezető lejáratnál pedig egy tábla emlékeztet minket szomorúan arra, hogy soha ne feledkezzen meg a hősi halált halt három fiatal tűzoltóról: Horváth Ákosról, Pintér Gáborról és Reppman Károlyról.

HIDASI PÉTER

III. Külügyi Börze a Műegyetemen

Április 28-án rendezték meg a III. Külügyi Börzét a BME-n. A számos kiállítót felvonultató, egyetemisták részére külföldi összefoglalót, szakmai gyakorlatokat és pályázati lehetőségeket összegyűjtő rendezvény iránt rengetegen érdeklődtek.

A BME „E” épületének első emeletén a megszokotttól eltérő látvány fogadta az órára igyekvő, vagy csak épp erre tévedő diákokat és tanárokat. Körben standok mindenfelé, az asztalok mögött barátságos, segítőkész emberek válaszoltak az érdeklődők kérdéseire, a szórólapok és a promociós termékek gyorsan fogtak a pultokról. A rendezvény neve, ahol jártunk: Külügyi Börze. Szám szerint immár a harmadik.

Dienes Ádám főszervezővel beszélgettünk a rendezvényről.

Mi a Külügyi Börze lényege, és hogyan jött ez létre?

2005 óta vállalok aktív szerepet különféle nemzetközi diákszervezetekben, és észrevettem, hogy ezek közül csak kevésről

Fotó: Kiss Imre

tudnak a műegyetemisták. A konkrét ötlet nagyjából két éve fogalmazódott meg bennem, végül tavaly megrendeztük az I. Külügyi Börzét, azzal a céllal, hogy összegyűjtse az összes külföldi összefoglalót és pályázati lehetőséget. Mára pedig a rendezvény az ország legnagyobb ilyen profilú eseményévé nőtte ki magát.

Milyen programokat kínáltatok az idelátogatóknak?
Mindent kiállító a standjánál fogadta az érdeklődőket, akik rövid tájékoztatásokat is meghallgathattak, vagy egy PowerPoint-prezentációk alapján összeállított vetítésből is tájékozódhattak. A meghirdetett kurzusok igen sokfélék voltak: kéthetes és egy év időtartamú egyaránt előfordult, és kis túlzással a világ bármely tájára eljuthat a sikeres pályázó. Akadt olyan

lehetőség, amely elnyeréséhez jó tanulmányi átlag és nyelvvizsga kellett, de olyan is, amelyhez csak egy motivációs levélre volt szükség. Tehát mindenki találhatott magának kedvére valót az itt kiállítók között.

Kik tartoznak a célközönségbe?

A közönség túlnyomó részét műegyetemisták adták, de az ELTE és a Corvinus Egyetem, valamint egyéb intézmények hallgatói közül is többen ellátogattak a rendezvényre, elsőévekkel, illetve végzősök egyaránt. Délután egy óráig szabályosan tolongtak itt az emberek, és még a rendezvény vége felé is folyamatosan érkeztek kérdezősködők a pultokhoz.

Mik a tervez a jövőre nézve?
Úgy érzem, jó úton haladunk, szépen kiforrta magát az

esemény, mindenholnan pozitív visszajelzések kapok. A jövő? Félevente megrendezzük a Külügyi Börzét, ahol szeretném bővíteni a kiállítók körét. Az EFOTT-on kint leszünk a BME-sátorban, bemutatkozunk a különböző karok golyatáborában. Reményem szerint egyre inkább elterjed a hírünk a BME hallgatóinak körében.

Az interjú délután hárrom óra után ért véget, de még mindig sok volt akkor a látogató, nézelődő. Azt, hogy hányan pályának majd sikeresen az itt hallott összefoglalók valamelyikre, még nem tudni. De ezzel a lehetőséggel mindenkinél érdemes élnie, hiszen az így szerzett tapasztalat, kapcsolati tőke és élmény életre szóló és megfizethetetlen.

HUDÁKY ZSUZSANNA

100 éves a BME OMICK könyvtárépülete

A Műegyetem Könyvtára, amely az elmúlt évben ünnepelte megalapításának 160. évfordulóját, idén a könyvtárépület elkészültének centenáriumát tartja. Az 1900-as évek elejére a Műegyetem kinőtte a Múzeum körúti területét, és új helyre költözött. A Lágymányosra települt egyetem egyes épületeinek, így a Könyvtárnak a tervezésével Pecz Samu építészét bízták meg.

Bravúrosnak számító módon oldotta meg a feladatot, amely így külső-belső megjelenésében szakrális épületre emlékeztet. A 16 méter széles, 400 személyes olvasóterem födémszerkezete az építés idején Európa legnagyobb fesztvárvá falazott téglaboltozata volt. Az épület világosan tükrözi a könyvtári funkciók tagozódását. Az egyes szárnyak a raktár, a nagyolvasót és a könyvtári munkahelyiségeket foglalják magukban, és a találkozásuknál kialakított előcsarnokból reprezentatív lépcsők vezetnek a központi épülettel összekötöttet biztosító Sóhajok hídjára. A raktár megoldása szintén letisztult szerkezeti szempontból tükröz, helytakarékos drótüveg födémet alkalmazott, gondolt a bővítmény igényekre.

A II. világháború alatt a könyvtárépület és berendezése is megsérült. A helyreállítás nem minden részletében az eredeti formában történt. A nagyolvasó megsérült szekkját nem lehetett helyreállítani, az uralkodó pár életnagyságú szobra pedig nem került vissza az előcsarnokba. Az 1990-es évektől a háború utáni igénytelen helyreállítások és bútorok helyett a könyvtár igyekezett az eredeti állapotokat visszaállítani (pl. a nagyolvasó bejáratainak helyreállításával).

A könyvtári funkciók változása, bővülése is magával hozta az épület átalakulását. 1996-ban például új kölcsönző teret alakítottak ki 2001-ben az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtárral történt összevonás után a könyvtár területe is kibővült és a látogatók jobb kiszolgálása érdekében szabadpolcos olvasókat alakítottak ki a Központi épület helyiségeiben és az alagsori raktárhelyiségek helyén.

Májusban kiállítás megnyitásával és könyvtárépítészeti konferenciával emlékezünk meg az épület tervezőjéről és a létesítmény elkészülésének 100. évfordulójáról, melyre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A megnyitó 2009. május 19-én (kedden) 10 órakor lesz, a könyvtár Aulájában.

A kiállítás május 19. és július 27. között, a Könyvtár nyitva tartási idejében látogatható.

A diákmunka és a válság

Közeledik a nyár és egyre több diák eszmél rá arra, hogy ideje lenne valami állást keresni, hogy a következő hónapokban majd legyen pénzük nyaralásra. De recesszió van, mindenhol csak elbocsátásokról lehet hallani. Hogyan befolyásolja minden az eddig jól bevált diákmunka intézményét? A téma körüljárásában a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezetelnöké, Nagy Roland segített lapunknak.

A vállalatok tipikusan három kategóriába sorolhatóak a diákmunkát és a kölcsön munkaerőt illetően. Az elsőbe tartozók több területen is éltek ezekkel a lehetőségekkel, gyakornokokat, idegenleges munkaerőt alkalmaztak idáig. A jelenlegi

helyzetben azonban ezeket fókuszatosan leépítik, minden feladatot igyekeznek belső munkatársak segítségével megoldani, áthelyezések, átképzések segítségével. Így kívánják elkerülni a tömeges saját munkaerő leépítés szükségességet. A második kategóriába tartozó cégek teljesen elzárkóznak minden külső segítség igénybevételétől, legyen az diákok, alvállalkozó vagy bárki más. Jellemzően a válság ezen nem változtat. A harmadik típusat képviselő vállalatok kiinduló helyzete azonos az előbb említettel, a reakciót tekintve viszont elmondható, hogy a gazdasági visszaesés hatására kezdik felfedejni a diákmunka előnyeit, és egyre több hallgatót alkalmaznak.

Most az a réteg van

Fotó: Szabó László

túlsúlyban, aki elzárkózik ezektől a lehetőségektől, próbálja inkább a

beli ügyeit rendezni, és a kivárársa alapoz. Ennek ellenére Nagy Roland

elmondása szerint az állásbörzén részt vevő cégek többsége szívesen tárgyal az iskolaszövetkezettel az együttműködés lehetőségeiről. Ugyanúgy a megrendelők száma sem csökkent, az állandó partnerek továbbra is igénybe veszik a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet szolgáltatásait.

Lassan jön a nyár, a szabadságolások miatt kieső munkaerőt muszáj valahogyan pótolni. Ebben az időszakban minden több szokott lenni a munkavállalóból és a munkáltatóból egyaránt, az iskolaszövetkezet pedig megtéríti a lehetőséget, hogy a kerestet megtalálja a kínálatot. De csupán a recesszió hatására nagy fellendülés nem várható ezen a területen.

BÁN ANDREA

Nyelvi kredit téma

Mesterképzésben résztvevő hallgatóknak

Elsősorban középfokú komplex (régi „C” típusú) nyelvvizsgával már rendelkezőknek, vagy nyelvvizsgával még nem rendelkező, de legalább a középfokú nyelvvizsga szintet megközelítő nyelvtudású (*ld. nyelvi szintmérő teszt*) hallgatók számára ajánljuk. A nyelvi kredit témaink heti egyszer kétórásak, teljesítésük 2 kreditpontot ér.

Bővebb felvilágosítás:

Szatmári Gabriella - telefon: 463-3142,
e-mail: szgabi@nyi.bme.hu

TANTÁRGY NEVE	RÖVID LEÍRÁSA
Európai Uniós szaknyelvi ismeretek* angol, francia, magyar, német, olasz és orosz nyelven	Az európai integrációval kapcsolatos idegen nyelvi ismeretek és készségek elsajátítása. Cél továbbá, hogy a hallgatók a tantárgy nyújtotta kereteken belül felkészüljenek szakirányú tanulmányok folytatására különösen, illetve ezen ismereteket igénylő állások betöltésére az uniós intézményekben.
Projektdokumentáció* angol, francia, magyar, német, olasz és orosz nyelven	Az EU támogatáspolitikájának és az igényelhető támogatásoknak a Strukturális és Kohéziós Alapok, Közösségi Kezdeményezések megismerése, valódi pályázatírási feladatok megoldása, közepeks nehézségű pályázatok önálló megoldása. A hallgató részleteiben is megismerje a pályázatírás kihívásait és fortélyait, ezeknek megfelelően legyen képes tudásának rendszerezésére.
Speciális szaknyelvi ismeretek angol, francia, magyar, német, olasz és orosz nyelven	

*a csoportok nyelvenként minimum 10 fővel indulnak

Szakfordító- és tolmácsképzés

Nagy hagyományokra tekint vissza a BME Idegennyelvi Központjában folyó kétéves szakfordító és tolmácsképzés. A képzés felépítése lehetővé teszi, hogy nemcsak a Műegyetemet, hanem bármely más egyetemet vagy főiskolát végzett diplomás a képzettségének megfelelő szakirányú szakfordító és tolmács, vagy szakfordító képesítést szerezzen.

A tárgyat az Idegennyelvi Központ nagy szakmai tapasztalattal rendelkező oktatói, anyanyelvi lektorai és az egyes szakterületek meghívott előadói tanítják, a technikai háttérrel (számítógépes és nyelvi laboratóriumok, könyvtár, video- és tolmácsberendezések) ugyancsak a Központ biztosítja.

A képzés nagy előnye, hogy munka

mellett is végezhető, mivel az órák heti 3 alkalommal a délutáni/esti órákban vannak. A választható nyelvek: angol, francia, német, olasz, orosz, spanyol, melyből erős középfokú (B2) nyelvtudás szükséges a sikeres felvételi vizsgához, nyelvvizsga bizonyítvány megléte azonban nem feltétel. A felvételi vizsga időpontja 2009. június 5. Megfelelő számú jelentkező esetén szeptembertől minden nyelvből egyéves előkészítő tanfolyam is indul.

Jelentkezés és további információk:

Perényi Katalin
BME GTK Idegennyelvi Központ
1111 Budapest, Egy József u. 1.
BME „E” épület XI. emelet 1.
Tel.: ((1) 463-2628, fax: (1) 463-3121
E-mail: perenyik@nyi.bme.hu
Honlap: www.nyi.bme.hu

Nézőpont HAMEDL ANDREA

Hová tűntek a parkolóhelyek?

Csütörtök reggel negyed kilenc van. Az Egry József utcán jövök végig autóval. Késésben vagyok, de átengedem a rohanó gyalogosokat, és parkolóhelyet keresek. Az utca végén a lámpánál az R épület felé fordulok, majd egészen a Z oldaláig gurulok. Egyetlen helyet sem találok... Végül kissé szabálytalanul, egy második sort kipezve állok meg.

Tavaly, ha csak a tízkor kezdődő óráramra mentem be, akkor is volt még pár parkolóhely ez egyetem környékén. Délfelé már nagyobb szerencse kellett, de megállni még akkor sem volt lehetetlenség. Mostanra ez a helyzet teljesen megváltozott, ma csak az tud nyugodtan leparkolni, aki reggel nyolc óra előtt érkezik. A helyhiány egyik oka nyilván az, hogy egyre több hallgatónak van arra lehetősége, hogy villamos helyett inkább kocsival jöjjön. Ezzel nem is lenne semmi baj, hiszen pontosan ezért vannak az egyetem körül ingyenes parkolóhelyek. Az E épület és a V2 között azonban sosincs hely. Azok az autók szinte éjjel-nappal ott állnak. Az a terület a hétfő minden napján, és a nap minden órájában tele van. Budapest szinte minden kerületében nagyon alacsony az ingyenes parkolóhelyek száma. Ezért csábító lehet a környéken lakóknak és dolgozóknak

igénybe venni ezeket a helyeket, még mielőtt a diákok beérnének reggel. Természetesen nem sajátíthatjuk ki az épületek közötti utcákat, arra hivatkozva, hogy ide járunk, csak bosszantó, amikor az elénk vagy mellénk leparkoló autók közti káoszban nem tudunk biztonságosan elindulni és közlekedni. Sokszor pedig veszélyes helyeken vagyunk kénytelenek hagyni járműveinket. Az R melletti parkoló nem biztos, hogy elég nagy három sor járműnek, és az úgynevezett „második sorba” való beállásunkkal körülbelül négy vagy öt autó biztonságos kiállását is korlátozzuk. Jó hír viszont, hogy a krátereket és a hatalmas gödröket végre betömpték, így legalább a rendelkezésre álló kis helyen nem kell azokat is kerülnünk. Vigyáznunk kell azonban arra is, hogyha a járdára állunk, akkor délutánra üzenet érkezhet a szélvédőnkre a Fővárosi Közterület Felügyelettel...

BME DIÁKKÖZPONT Karrier Iroda

ÁLLÁSÁJNALATOK

Accountant Intern (teljes munkaidős könyvelő gyakornok)

Feladatai: segédkezés a napi könyvelési feladatokban, egyszerű kumulatív készítés, riportok készítésében való részvétel. **Elvárások:** felsőfokú közgazdasági vagy pénzügyi végzettség; folyamatban lévő felsőfokú gazdasági tanulmányok, alapos számvitel tudás, számvitel eredményes, felsőfokú angol nyelvtudás, Word és Excel ismeret, nagy munkabírás. **A vállalat:** Process Solutions Kft. **Jelentkezés:** szakgyak_291@sc.bme.hu

Gazdasági Informatikus

Feladatai: egészség-gazdaságtani modellek fejlesztése excelben; adatbázis-kezelés, adatmozgatás és adminisztráció; szakértői tevékenységek támogatása: riportok, Help-dokumentáció készítése, verziókvetés; flash-animációk, bemutatók készítése. **Elvárások:** gazdasági informatikusi és/vagy alkalmazott matematikai végzettség (5. éves hallgatók és frissdiplomások jelentkezésétől is várjuk); optimalizációs eljárások ismerete, erős statisztikai háttér; alapvető információ-menedzsment, adatbányászati ismeretek; minimum alapfokú angolnyelvtudás; VBA programozás, Access és Excel műveletek magas szintű ismerete; projekt szemlélet.

A vállalat: Helatware Tanácsadó Kft. **Jelentkezés:** allas_309@sc.bme.hu

PROGRAM

Állásinterjú tréning

Programleírás: Tervezed, hogy kipróbálod magad a munka világában? Szeretnéd megkaphni álmaid állását? Vagy csak nem tudod, mire számíts egy állásinterjú? Akkor ez a tréning Neked szól! Gyere el, és ismerkedj meg az állásinterjú világával! Próbáld ki magad! Tanulj a csoportban szerzett tapasztalatokból!

A tréning egész nap tart (9-18) és KIZÁRÓLAG utolsó éveihez közeledő műegyetemistáknak szól!

Program időpontja: 2009. május 8. (péntek), 9:00-18:00 **Program helyszíne:** BME K épület I./52. (Diák központ Nagytárgyaló)

Jelentkezés: Küldd el önéletrajzodat a varga.mariann@sc.bme.hu címre!

1111 Bp., Műegyetem rkp. 3. K. I. 52.
Tel.: 463-3840 • Fax: 463-3844
E-mail: karrier@sc.bme.hu
www.karrier.bme.hu

Jogi, műszaki és egészségügyi szakszövegek fordítása, pályázati anyagok idegen nyelvű összefoglalóinak készítése, általános jellegű fordítás

angol, német és (igény szerint) francia, spanyol és arab nyelven

Egyéni ajánlatok, gyors, pontos munkavégzés.

PGS Szolgáltató Kft
1025 Budapest, Szeréna út 5/3.
Tel.: +36(1)240-0677
Fax: +36(1)430-1616

www.pgskft.hu
mark.lakatos@pgskft.hu

Oktatás a háborús övezetekben

Az ENSZ Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete, az UNESCO célul tűzte ki az oktatás, mint alapvető személyi jog fejlesztését, és minőségének javítását. A háborús övezetek ebből a szempontból jelentősebb odafigyelést igényelnek.

Az elmúlt hónapok híradásai napról-napra tudósítottak az izraeli háborús területeken zajló eseményekről. A gázai hadműveletek során oktatási intézmények is károsodtak, 37 általános és középiskolai épület megrongálódott. Ezek között nemzetközi segélyvel működő létesítmény is volt.

A gyerekek oktatáshoz való jogát az ENSZ, melynek 1949 óta Izrael is tagja, egyezményben rögzítette. Megállapodásuk szerint a tagállamok biztosítják a lefektetett jogokat faji, bőrszín szerinti, nemi,

hangsúlyt. Az alapfokú oktatást mindenki számára ingyenessé és kötelezővé tették. Ennek értelmében az állam köteles biztosítani minden gyereknek intézményi szinteret az alapvető tudás elsajátításához. A háborús területeken azonban az iskolákat ért támadások miatt átcsoportosításokra volt szükség. Több intézményben a helyhiány miatt két műszakban tartják az órákat. Hosszú távon nyilvánvaló, hogy ez nem lehet megoldás: az oktatók sem képesek két műszakban tanítani, és a gyerekek stressz szintjét is emeli az állandó zsúfoltság.

A tagországok egyetértettek abban is, hogy a gyerekek nevelésekor segíteni kell személyiségek kibontakozását, képességeik fejlesztését. Emellett meg kell tanítani a fiataloknak, hogy tisztelezik a saját és más népek kultúráját, valamint elismerjék a különböző nemzetiségek,

fiatalok kiemelt zsidó tanulmányokat folytatnak. Az országban számos nem állami keretek között

A zsidó államban élő palesztin arab kisebbség számára külön intézményrendszeret hoztak létre. Ezen iskolák színvonala azonban elmarad a többségi intézményektől. A tanárok kevésbé képzettek, és az épületek felszereltsége is egyszerűbb.

A Palesztin Nemzeti Hatóság felügyelete alatt álló gázai övezet több mint 400 000 diákjának oktatását csak úgy tudják megszervezni, hogy a fiatalok egyik része délelőtt, másik délután jár be az iskolákba. A helyhiány már a háború előtt is okozott gondokat, de a rongálások fokozottan kiéleztek a helyzetet. Az Amerikai Nemzetközi Iskolát, mely az egyik leginkább felszerelt intézmény volt a térségben, még 2008 decemberében rakétatámadás érte. Az izraeli hadsereg állítása szerint palesztin fegyveresek csoportosultak az épületben.

A palesztin fiatalok nagy

részre nem ért egyet az erőszakos cselekedetekkel. Felismerték, hogy a háború nem oldja meg a két nép közötti feszültséget -, derül ki az ENSZ Fejlesztési Programjának vizsgálatából. Megállapították azt is, hogy a gázai fiatalok körében sokan depressziós betegek, elkeserédettek a körülöttük lévő helyzet miatt. Az iskola befejezése után nehezen találnak munkát, és nagyobb az esélyük, hogy

a háború áldozatául esnek. Az ENSZ terveinek megfelelően továbbra is igyekszik fenntartani a háborús területeken az oktatást segítő programját. Támogatja az alapszintű képzések fejlesztését és a felsőoktatás sikerességét figyelembe véve hirdeti a gyerekek és fiatalok tanuláshoz és szakképzett neveléshez való jogát.

TAKÁTS ILDIKÓ

nyelvi, vallási, politikai vagy egyéb megkülönböztetés nélkül. Az országok vállalták, hogy a törvényhozásban és a szociális intézkedésekben is védi a gyerekeket az erőszaktól, az elhagyástól és a rossz bánásmódtól. Külön megjegyzésre került a nők megóvása az erőszaktól. Ezzel kapcsolatban az Amnesty International karitatív nemzetközi szervezet is felszólalt, kérve a kormányokat és az iskolai dolgozókat, hogy foglalkozzanak érdemben a kérdéssel, és tegyenek kézzelfogható lépéseket a lányok védelmében. Könnyen előfordulhat ugyanis, hogy a bántalmazott, megfelelméltített diákok kamaradnak az iskolából, és még kevesebb esélyük marad a szegénységből való kimenekülésre. A háborús övezetek iskolái ebből a szempontból is fokozott veszélynek vannak kitéve. Ezekben a térségekben a tanárok és a diákok folyamatosan fegyveres támadások keresztüzében élnek, emiatt sok esetben problémát okoz bármilyen oktatási program megvalósítása, és a gyerekek védelme is.

Az ENSZ egyezményen azonban nem csak a biztonságra helyez ekkora

nemek és vallási csoportok közötti egyenlőséget. A háborús övezetekben ezt szinte lehetetlen megvalósítani, mivel a gyerekek élettapasztalata a harcokról minden téren szembelevyedik ezzel az eszmével. Toleranciára, békére és elfogadásra nevelni nem lehet állandó fegyveres támadások mellett.

Izrael oktatását alapvetően a vallási és etnikai szempontok határozzák meg. A vallás máig befolyás-sal bír az állami szervezetek felett is. A vallásos állami iskolákban az ortodox

működő iskola is létesült. Ezekben a vallási nevelés jobban előterbe kerül, de a tantervet itt sem alakíthatják ki önállóan. A fiatalok csak 16 éves korukig tankötellezetek, mégis a középiskolát többnyire befejezik. Mivel Izraelben kötelező a katonai szolgálat, felsőoktatási képzésre csak ennek letétele után jelentkezhetnek. A seregen a fiúk három, még a lányok két évig szolgálnak. A tanulási időszak emiatt sokáig elhúzódik. A követelmények magasak, de emellett Izrael nemzeti összbevételeből kimagasló részt fordít oktatásra.

Műegyetemi oktatás a világháborúk alatt

Az egyetemen az I. világháború alatt végig folyt az oktatás, sőt, az intézmény saját költségén egy honvéd hadikórházat is működtetett, amely kb. 11 ezer sebesültet látott el. Számos műegyetemi hallgató és oktató harcolt, közülük sokan hősi halált haltak vagy hadifogságba estek (Zemplén Győző fizikaprofesszor Olaszországban esett el, a fronton meghalt hallgatóknak pedig 1927-ben emlékművet emeltek az egyetem udvarán a Budapesti úti bejárat mellett. Ez 1948-ban a Sztálin-szobor készítéséhez elvitték, és csak 2000-ben avatták fel újra). A különböző hadifogoly-táborokban élők oktatására, a legalább elméleti tanulmányok pótlására ötletek születtek, könyv- és taneszközök küldésének tervével, némileg táborozás jelleget adva a helyzetnek. Reálisan végül ez úgy valósult meg, hogy a hazatérők 1918 nyarán, illetve 1919/20-ban póttanfolyamon vettek részt a kiesett tanulmányi idő pótlására, és oktatási kedvezményekben is részesültek.

A II. világháború alatt is szinte végig folyt a tanítás, csak 1944 őszétől szüneteltette a kormányzat, s megkezdődött a mentés. 1944-ben kb. 10 ezer kötetnyi könyvet, valamint a tanszéki eszközök egy részét lánckaboncának csomagolva Budapesten, az uradalmi magtár épületeibe szállították, ahol hatalmas károkat szennyeztek a harcok során. A kikölcsönözték, de soha többé vissza nem hozott könyvek, jegyzetek, köztük a Németországba vitt hallgatóknak lévő sok ezer kötet is nagy veszteséget jelentett. Az 1850-70-es évektől kezdődően fennmaradt dokumentumok közül a hallgatói nyilvántartások, törzskönyvek, az egyetemi tanács üléseinek jegyzőkönyvei és a rektori hivatali iratai megmenekültek, ám a dékáni hivatalok és a tanszékek írásos dokumentumai szinte teljesen elpusztultak. A bútorzat, a tudományos felszerelés mentésében jó néhány professzor és tisztselő vett részt, akik végig bent laktak az egyetem területén. A főváros ostroma alatt az épületben katona-ság tartózkodott, iszonyú mennyiségű hulladékot (fekália, lótrágya) és bombák okozta károkat hagyva maguk után. Az ostrom után pedig az orosz katonaság fosztogatása okozott nagy veszteségeket: nemcsak gépeket, műszereket raboltak el, hanem könyveket, bútorokat is, amit pedig ott hagytak, azt feldúlták, elpusztították.

BATALKA KRISZTINA

A cigányokat egy dolog köti össze: a diszkrimináció

Etnikai konfliktusok Magyarországon

A közelmúltban történt események következtében egyre inkább felerősödni látszik a roma és nem roma származású emberek igen jelentős része között megjelenő konfliktus. A helyzetet tovább rontja a „cigánybűnözés” kifejezés egyre szélesebb körben való alkalmazása. Arra próbáltuk keresni a választ, hogy mivel magyarázható a jelenleg fennálló állapot, hová vezet ez az út, és vajon létezik-e bármilyen megoldás, ami egy viszonylagos egyensúlyt tudna teremteni a többségi társadalom és a cigány kisebbség között.

„Olaszliszkán egy tanárt brutálisan agyonvertek”; „Megkéselték, meggyilkolták Marian Cozmát”; „Kettős gyilkosság Tatárszentgyörgyön”; „A miskolci romák rettegnek”; „Tüntetés a cigánybűnö-

cigány kultúrák óhatatlanul összeütköznek, mivel minden a két csoport másfajta sajatoságokkal bír, de minden esetben létezik egy ilyen-súlyi helyzet! Állítását mi sem bizonyítja jobban, mint a jelenlegi kutatása, amit Pest megyében egy romungrók – magyar cigányok –, és nem cigányok lakta településen végez.

- Minden közösségnak megvolt a maga tere, és annak a határa. Ezek átjárhatóak voltak, mind munka, mind személyes kapcsolatban egyaránt. Ez a fajta átjárhatóság kezdtet beszűkílni a média, és az országos hangulat hatására. Mi a cigány, milyen a cigány? Mi a magyar, milyen a magyar? Sose felejtésük el, hogy ezek az előítéletek és sztereotípiák minden kétoldalúak.

- Ahhoz, hogy jobban megértsük a jelenlegi

zés ellen”. Egyre gyakrabban találkozhatunk ilyen beszámolókkal, amelyek eredményeképpen az idáig sem felhőtlen kapcsolat még inkább előtérbe került, ami azt vonja magával, hogy ezekről a társadalmi problémáról igenis beszélni kell.

Póczik Szilveszter kriminológus és történész, az Országos Kriminológiai Intézet főmunkatársa szerint a konfliktus társadalmi és civilizátorikus jellegű:

- A cigányság összességében hat-hétszáz év van jelen Magyarországon és különböző történelmi okoknál fogva egyfajta alulciviliázottság, alulkultúrlátság, a többségi társadalom viszonyaihoz való illeszkedésképtelenség az, ami a két csoport közötti viszonyt megkeseríti. Ez a cigányság jól alkalmazkodó, beilleszkedett rétegeire is szégyenbényeget ragaszt.

Egy általunk megkérdezett kulturális antropológus más oldalról közelít meg az együtteliségi konfliktus problematikáját.

- Szalonképessé vált olyan fórumokon is cigányellenes szövegeket megjelentetni, ahol ez idáig nem volt az. Az értelmiség egy része úgy gondolja, hogy ilyeneket ki kell, ki lehet mondani. Az pedig a legdurvábban kimeríti az előítélet fogalmát, amikor egy esemény alapján általanosítunk egy egész közösségre. A cigány és nem

kéz a kézben járó privatizációt. Ebben az időszakban a romák voltak a legalacsonyabban képzett, legkevésbé megbízható munkavállalók – magyarázza, ezért ők váltak elsőként munkánélkülivé. Ennek következtében többségük visszasüllyedt a mélyszínűségebe, kényszerűen visszafordult ahhoz a perifériás megélhetési kultúrához, amit még a társadalom legszélelőn élő, nagyszülők, szülők ismerték és aktívan gyakoroltak. Ez nem jelent mást, mint a társadalmi és a természeti környezet leéléstét, kifosztását, a környezettel és a társadalommal folyó értékcseré megszűnését. Póczik úgy véli, e perifériás megélhetési mód négy pilléren nyugszik: alkalmi legális munkavállalás; illegális munkavállalás; szociális segélyek, valamint a vagyon elleni bűnözés. Ez a gyakran megélhetési bűnözésnek is nevezett bűnelkövetés igen primitív cselekményeket takar, és könnyen, gyorsan, alacsony befektetéssel megszerezhető anyagi javakra irányul. Azonban mégis ezek rombolják leginkább a polgárok biztonságérzetét. Társadalmi veszélyességük azért is kiemelkedő, mert a sérítettek nagyrészt védetlenek, idősek, gyermekek, fogyatékosok, egyéb hátrányos helyzetűek. Az ilyen cselekmények halmozott előfordulása az egész társadalom számára félelemkeltő.

Itt érkeztünk el a kérdéskör legérzékenyebb pontjához, hiszen az emberek többsége úgy gondol a romákra, mint bűnözökre, és kulturális sajátosságként definiálja például a lopást. Ez összeg-

ződik a már említett cigánybűnözés kifejezésben.

Az antropológus egyértelműen állítja:

- Nem beszélhetünk cigánybűnözésről, ahogyan nem beszélhetünk magyarbűnözésről sem. Rengeteg fele roma közösség létezik, ezek kultúrájukban igen eltérőek, más elemekkel rendelkeznek. Ahogy egyik munkatársam fogalmazott – mondja -, a cigányokat egy dolog köti össze, a diszkrimináció.

A kriminológus szerint sem célszerű a fogalom használata, inkább a cigány bűnelkövetők szókapcsolatot javasolja:

- Cigány bűnelkövetők igen nagy számban vannak a büntetés-végrehajtási intézményekben, mi több, a népességi arányokhoz képest erősen felül-reprezentáció mutatnak. Kutatásaim alapján a jogerős börtönbüntetésre ítélt férfiak körében átlagosan ötven százalék a romák aránya – osztja meg velünk tapasztalatait Póczik. Az elhanyagolt gyerekek száma hihetetlenül magas, az állami nevelőintézetek cigány származású gyerekekkel vannak tele. A mélyszínűség, viszonyai között kézenfekvő a bűnöző életmódból kialakulása, az első cselekmények előkövetésre gyakran már gyermekek, vagy igen fiatal korban sor kerül.

A hátrányok persze egymást erősítik. A gyerekeknek általános iskolás koruktól kezdve meg kell küzdeniük saját cigányságukkal. Kinek van kedve olyan helyen tanulni, ahol megvetik, lenézik és hat-hét évesen harcolnia kell az előítéletek-

kel? - teszi fel a kérdést az antropológus. Majd hozzáteszi, hogy nagyon nehéz olyan családban a gyereket taníttatni, ahol a szülők is csak hat-nyolc általános iskolájá van. Hatalmas hátránya indulnak, és ezt végigviszik egész életükön keresztül. Vajon az az életcéljuk, hogy lopjanak, majd börtönbe kerüljenek? Nem! Megelnének, ha megélethetnének a kétkezi munkából. A Magyarországon uralkodó gazdasági állapotok még inkább sújtó rasszizmusnak és fizikai erőszaknak véget vessen. Önkéntesek és civilek dolgoznak azon, hogy megmutassák, a különböző származású emberek képesek együtt elérni békességet.

Emellett megindult egy roma és nem roma közös értelmi-ségi szerveződés, a Mélítóságot mindenek Mozgalom, ami azt a cél hivatott elérni, hogy a cigányokat egyre inkább sújtó rasszizmusnak és fizikai erőszaknak véget vessen. Önkéntesek és civilek dolgoznak azon, hogy megmutassák, a különböző származású emberek képesek együtt elérni békességet. Az antropológus szerint a kutatók feladata az, hogy a kulturális sajátosságokat megismertesse minden oldal résztvevőivel, csökkentve ezáltal az előítéletek és a sztereotípiák mértékét.

JOÓ FRUZSINA

Ismét a rajtvonalon: az alapkép

A május nem csak a vizsgaidőszak kezdetét, és a diplomamunka leadási határidejét jelenti, hanem sok hallgató számára a mesterképzésre való felvételit is. A Bolognai rendszer gyakorlatban való megvalósulása számos kérdést vet fel, amelyekről Dr. Jobbágynak Ákos, oktatási igazgatót, egyetemi tanárt, és Dr. Ormos Mihályt, a Gazdasági- és Társadalomtudományi Kar Pénzügyek Tanszék egyetemi docensét kérdeztük.

Szabad az átjárás!

A kétkiklusú rendszer lényege, hogy a hallgatói mobilitás

mányait. De hangsúlyozni kell, hogy itt sem teljesen szabad az átjárás! minden mesterképzésnek létezik egy úgynevezett Képzési és Kimeneti Követelménye (KKK), amely meghatározza azt, hogy mit kell teljesíteni ahhoz, hogy valaki elkezdhesse a tanulmányait. Ennek értelmében két kategóriát különíthetünk el. Az első esetben – magyarázza Jobbágynak Ákos –, az előírás megmondja, hogy melyek azok az alapképzési szakok, aminek a diplomájával, ha rendelkezik a hallgató, minden további feltétel nélkül jelentkezhet a kívánt mesterképzésre. A másik esetben egy adott kredithalmazt ír le,

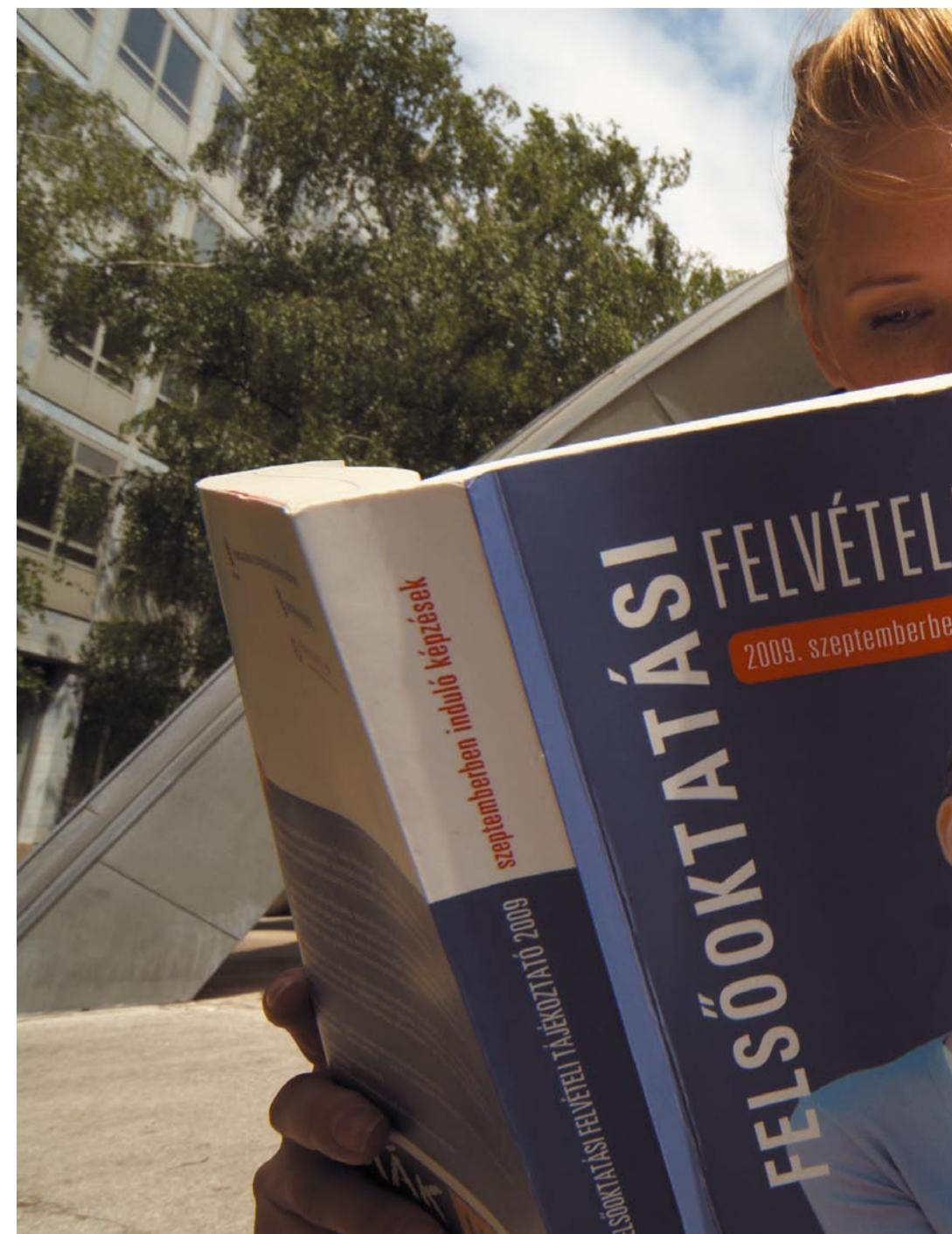
van a tanulónak. Ha igazolni tudja, hogy abból a halmazból kevesebb, mint harminc kreditje hiányzik, akkor jelentkezhet a mesterképzésre. Ezt a maradék harminc kreditet a mesterképzés első évében kell megszereznie.

Teljesen mindegy, hogy az előírt kreditek szabadon választható, kötelezően választható, vagy kötelező tantárgyból származnak-e, mint ahogy az is, hogy melyik felsőoktatási intézményben szerezte az egyetemista azokat. Ugyanis ezt a fajta diszkriminációt tiltja az országos szabályozás. Csak a témakört szabad meghatározni, ami viszont már nem ennyire egyértelmű!

Ormos Mihály elmondása szerint a felvételi bizottság dönt arról, hogy egyes tantárgyak, és kreditek beleillesnek-e vagy nem az adott képzési területbe. Ez különösen a külsős intézményből érkezők esetében lehetséges, ahol nem minden világos, hogy az adott tantárgy elnevezése mit is takar pontosan. Ilyenkor a hallgatónak egy tematikát kell bemutatnia, ami alapján besorolható, vagy egyből kiejthető.

Jöhet a felvételi...

Miután elvágott a gordiuszi csomót, és kiderült, hogy jelentkezhetünk a kívánt mesterszakra, nem maradt más, mint maga a felvételi. A különböző szakok teljesen másképp járhatnak el ennek során, de a Műegyetem mesterképzésére vonatkozó felvételi szabály figyelembe kell venniük. Összesen száz pont szerezhető, ami a hozott, a szerzett, és a többletpontokból tevődik össze. A hozott pont a leendő egyetemista megelőző tanulmányai alapján adható, maximum negyvenöt lehet. Ez a félévről félévre elérte görgetett átlag kilencszere. Felmerül az a kérdés, hogy mit kell tenniük azoknak, a már végzett hallgatóknak, akik a kreditrendszer előtt szerezték meg a diplomájukat. Jobbágynak Ákos válaszából kiderül, hogy

a különbség annyi lesz, hogy a féleves eredmények átlagát fogják elszámolni. Emellett hozzáteszi: „Ez azokra vonatkozik, akik a régi rendszerben vettek részt, Műegyetemi kötődésük, és már legalább tíz éve végeztek. Ha mégis vissza akarnak jönni, valószínűleg nem a gyenge hallgatók közül kerültek ki, így a kredites súlyozás elmaradása

nem okoz majd gondot.” A szerzett pontokat (maximum negyvenötöt) értelemszerűen a felvételi alkalmával tudja begyűjteni a hallgató. Az adott szakra van bízva, hogy írásbeli, szóbeli vagy mind a két vizsgatípus alkalmazza-e.

„Volt egy komoly felelem a BME-n belül – osztja meg velünk korábbi tapasztala-

tat Ormos Mihály –, miszerint lehetséges, hogy sokkal rosszabb tanulmányi átlaggal érkeznének az egyetemen végzett BSc-s hallgatók, mint más főiskolák tanulói. Ezért, ha valaki a felvételi vizsgán magasabb pontszámot ér el, mint a hozott pontszám, akkor automatikusan megduplázhata az így kapott eredményét.”

megvalósuljon. Sokkal liberalisabb, és nagyobb mozgásteret biztosít, ellentétben a régi struktúrával, ahol a hallgató szinte kizártólag az eredeti főiskolai diplomájával megegyező szakon tudta folytatni tanul-

amivel rendelkeznie kell a hallgatónak. Például: természettudományos ismeretek: húsz kredit, gazdasági és humán ismeretek: tíz kredit stb. Ilyenkor nem számít, hogy milyen alapdiplomája

Vidéki tudósítóink jelentik

Pannon Egyetem

A Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Karán országosan elsőként indult el a Bologna rendszerű képzés, ezáltal a mesterszakok indítá-

sában is élén jártak, mára kevés kontaktórás, egyéni képeségekhez igazodó, jól szervezett képzésben vehetnek részt a hallgatók. A mérnök informatikus mesterszakosok bevallásuk szerint nem találkoztak felvételi nehézségekkel. A többi karon még nem is mindenhol végeztek BA, BSC képzésben résztvevők, így nincs annyi tapasztalatuk a folyamat nehézségeiről. Ezekre a még korábban végzettek jelentkezhetnek főleg, de más intézmények felé is nyitott a rendszer. Nappali tagozaton a belsők aránya kb. 75%, levelező tagozaton 30%. Az átmenet nem zökkenőmentes, hiszen a rendszer országos szinten alakulóban van, emiatt a tájékoztatás sokszor hiányos a hivatalos szervektől. A karok a rendszer bizonytalansága miatt elsősorban a „szakmai elbeszélgetés” típusú felvételiztetést választják. Korábbi egyetemi diplomával rendelkezők elsősorban a tanár MA levelező képzésben jelennék meg.

BÍRÓ VIKTÓRIA

Pázmány Péter Egyetem

A bologna-rendszer minden képzése mozaiklapocska, amelyekből egyére szabott képzési profil alakítható. Nincsenek kijelölt utak, így az első, a félévben alapszakos tanulmányaiakat befejező évfolyam hallgatói nehezen tudják eldönten, hogyan is tovább. Az egyetem létrehozott egy weboldalt, ahol meg lehet találni, hogy egy adott alapszak után milyen mesterszakokra van lehetőség a PTE-n belül, továbbá tanulmányi tanácsadó és a tanulmányi osztályok is a hallgatók rendelkezésére állnak.

A 2009-2010-es tanévre a PTE 89 mesterszakot hirdetett meg, és több még akkreditáció alatt van. Léteznek egyenes utcák, például ha valaki turizmus-vendéglátás szakra jár az Illyés Gyula Főiskolai Karon, akkor ezt a teljes alapképzési szak beszámításával folytathatja a turizmus menedzsment mesterszakon. Ha olyan szakot választ valaki, aminek speciális feltételei vannak, amit alapdiplomája nem teljesít, pótolhatja az alapfeltétekhez szükséges kurzusokat. Van olyan képzés, melyben erre a mesterképzési idő 1–2. félévében lehetőség nyílik, és van olyan is, aminél még a mesterszakra való bekerülés előtt ezeket külön el kell végezni. Azok előtt is nyitottak a mesterképzések, akik már rendelkeznek diplomával, közülük kerültek ki azok, akik már a PTE 2008 szeptemberében meghirdetett mesterképzéseire is jelentkeztek. Ők döntő többségben a PTE hallgatói voltak, de a képzésekre minden egyetemről várták és várják a hallgatókat.

ANDA ZSÓFIA

Miskolci Egyetem

A Miskolci Egyetemen is végeztek az első bolognai rendszerben tanulók. Jellemző, hogy az egyetem saját nevelésű BSc-s hallgatóiból nagy arányban maradnak a mesterszak elvégzésének idejére is Miskolcon. Emellett sok más felsőoktatási intézményből is jelentkeznek MSc-re, észak-magyarország meghatározó felsőoktatási intézményébe. A statisztikák szerint a régebbi diplomával rendelkezők igen szép számmal érkeznek a külsős iskolákból. A felvételi eljárás a Miskolci Egyetemen egységes, ám azt, hogy a száz megszerezhető pontot mi alapján osztják el, már kar-specifikus kérdés. Idén a mesterszakra jelentkezők számát tekintve első a Bölcsészettudományi, második helyen a Gazdaságtudományi, még öket követi az Állam és Jogtudományi, valamint a Gépészszmérnöki és Információkari Kar. Ezt a sorrendet erősítik az első helyre beadott jelentkezések is a Miskolci Egyetemen.

KISS JUDIT

Ozés után irány a mesterképzés!

szakra. Túl korán nem lehet megtartani a felvételket, mert nem tudni, kiket lehet behívni. De ha nagyon későn rendezik meg, akkor az adatok bevitelle jelentheti a problémát. „A felvételi rendszert egy olyan programon keresztül látja az egyetem, amivel nem vagyunk maradéktalanul elégedettek” – meséli Jobbágynak Ákos. „Február közepén volt a jelentkezési határidő, és április közepén még nem látunk minden adatot a hozzáink jelentkezőkről. Ahhoz, hogy a felvételi eljárás minél hamarabb lebonyolítható legyen, minél több információt kell szerezni a hallgatókról, de ez csúszik”.

Pénzért vagy ingyen?
A mesterképzésben résztvevő hallgatóra ugyanaz a jogszabály vonatkozik, mint az alapképzésben résztvevőre, tehát a legjobb tizenöt százalék helyet cserél a legrosszabb tizenöt százalékkal az állami és a költséges tanulók között. „Az előző évben csak államilag támogatott hallgatók jelentkeztek” – jelzi, Ormos Mihály, hogy miért nem lehet még gyakorlati megoldásokról beszélni.

A helyzet mégsem ilyen egyszerű! Miniszteri szabály, hogy egy hallgató összesen tizenkét államilag támogatott félévnél többen nem vehet igénybe. „De ezt nem veheti igénybe akárholgyan” – hívja fel figyelmünket Jobbágynak. Azonos képzési szinten csak egyet végezhet el államilag támogatott módon. „Nálunk hétfélév kell a BSc képzéshez, de van, ahol csak két. Tizenkettőből kijönne kettő, viszont a másodikról a hetedik félév fogyasztásakor is fizetni kell.” Ugyanez igaz arra is, akinek mester besorolású diplomája van. Tehát nem jogosult egy második mesterképzés elvégzésére államilag támogatott formában. „Elég nagyok az államilag támogatott keretek, és kicsit optimistán azt mondhatom, hogy egy jó közepes eredménnyel a további

tanulmányokért nem kell majd pénzt kiadni” – nyugtat meg minket az oktatási igazgató.

De hol vannak a hallgatók?
Idén is – a várthoz képest – kevesen jelentkeztek második ciklusú képzésre, így nem

főiskolát végzettek nem jönnek mesterképzésre. Az ok talán abban rejlik, hogy jó állásuk van, és nincsenek rákényszerítve arra, hogy mester diplomát szerezzenek. „A velünk kapcsolatban álló cégek elmondása szerint a végzősök

Foto: Szabó László

sikerül majd betölteni az államilag támogatott mesterképzési helyek mindegyikét. Jobbágynak Ákos két indokkal magyarázza az érthetetlennek tűnő jelenséget. Egyik okot abban látja, hogy kevesebben is jelentkezhetnek. Az alapképzést megkezdett tanulók lassabban haladnak, mint ahogyan kellene. Emellett néhány BSc szaknak még nem is lehetnek diplomásai. „Elég a lassú haladás minket is meglepett, de ez el fog műlni, mivel egymás után jönnek majd a végzős évfolyamok.” A másik magyarázat szerint a korábban

huszonöt százaléka az, akiknek a vállalatok olyan feladatakat terveznek, amihez mesterdiploma kell, míg a maradék hetvenöt százaléknak elég az alapdiploma is.”

Ezek alapján érdemes elgondolkodni azon, hogy megéri-e még két évig tanulni, vagy megelégszünk egy alapdiplomával. Annyi biztos, hogy a legtöbb munkáltató számára ez egy új dolog, így mindenki, mind a hallgatóknak fel kell nöni a feladathoz, és talán egy-két év múlva már menni fog minden a maga útján...

JOÓ FRUZSINA

BSc-MSc rendszer külföldön

A Bolognai rendszer alapján elkészített oktatási struktúra változatos formákat mutat országoktól és intézményektől függően. Az alapítók a kezdetekkor létrehozták az Európai Felsőoktatási Térsegét, hogy az oktatás színvonala magasra emeljék, és a különbségeket eltöröljék.

A három körös felépítés az alapképzés esetében az elsajátítandó anyag mennyisége a 180-240 kreditpontig terjedő széles tartományon mozog. Ez 5000-10 000 órányi aktív tanulás a BSc képzés hat, ill. nyolc félévre alatt. A 90-210 kreditnyi tantárgyat tartalmazó mesterképzés is igen sokrétű, kifejezetten gyakorlatias problémák megoldására helyezi a hangsúlyt, az alapok átismélését követően. A doktori kurzusnál már nincs meghatározva kredit mennyisége, hogy a doktorandusz saját idejének és teljesítőképességeinek megfelelően be tudja osztani idejét és energiáját a munkájára.

Franciaországban jelen pillanatban az egyetemi képzés kétéves alapozásból és az azt követő

befejező pályamunkából áll. A hallgató ezután tesz szert a DEUG titulusra, ami megfelel a BSc-t elvégző hallgatókának. Ezt követheti egy év kutatói, majd még egy év szakmai képzés, hogy ezáltal az MSc-nek megfelelő képesítést kapjon. A kutatói diplomát a francia rövidítése alapján DEA-nak nevezik. Csak ezután lehet belekezdeni a doktori tanulmányokba, amelynek az időtartama legalább hérom év.

Spanyolországban – Magyarországtól eltérően –, fentről kezdték bevezetni az oktatási reformot. 2006-ban a mester-, majd 2008-ban az alapképzést indították el. A különlegesség itt annyi, hogy az alapozást nyolc féléven keresztül tart, és a végén Graduado-ként távozhatnak a sikeresen zárvizsgázók.

Ukrajnában is áttértek a Bolognai rendszerre, annyi különbséggel, hogy a posztgraduális tanulmányokon nem változtattak, így aki azokat elvégezi Kandydat Nauk vagy Doktor Nauk lesz. Amikor Oroszországban a régi 5-6 év hosszú oktatási formát felosztották, – nálunk is a tervezettől eltérően fizetőssé tették a mesterképzést,

Foto: Szabó László

így sokan anyagi megfontolásból mondanak le a továbbtanulás lehetőségről.

Hollandiában a bevezetés előtti állapotban is már két része volt a tanulmányoknak. Az első az alapozás, ami 1-2 évet vett igénybe, aztán a további célok elérése érdekében a 3-4 éven

keresztül is folytatott „doctoraal” diplomát adó kutatómunka. A hollandoknál a normál hároméves BSc kurzus után az MSc képzés egy, kettő, de akár hérom évet is elvehet egy tanuló életéből a választott szaktól függően.

GALI MÁRK

VITAFÓRUM

ELŐZMÉNY

Előző lapszámunk vitaindító cikkében Boros Miklós arról írt, hogy pártérdekekhez kötött politikusok helyett az embereket képviselő parlamenti „dolgozókra” lenne szükség.

Az egyéni választási rendszer megszűntetése, nem oszt nem szoroz. Mivel a jelöltek közül évek óta csak az kerül be a Parlamentbe aki, valamelyik nagy párthoz csapódik.

E tekintetben fölösleges az egyéni jelöltekre szavazás jogát megtartani, hiszen ha az adott párt kiáll egy jelölt mellett, akkor már el is várja, hogy a támogató nézeteit hirdesse a támogatottjuk. Innentől kezdve meg már olyan, mintha rögtön pártra és annak programjára szavaznánk.

Az egy másik kérdés, hogy ez a lépés a választók minimális beleszolásának a jogát is szétzúzná, de ne állassuk magunkat, a népnek már régóta nincs beleszólása a politikába. Csak a pénznek.

Alkuk, egyezségek, kölcsönös megállapodások egész sora húzódik egy-egy jelölés és választás mögött. A plakátorról hamis mosolyú képviselők vigyorognak ránk, mert ők már tudják, hogy A-t mondani a megválasztásért, majd B-t cselekedni a megválasztás után idehaza nem számít bűnnek.

Az, hogy új független jelöltek induljanak, akinek megvan a szakmai háttérük és megbíznak bennük a szavazóik, sajnos tényleg csak egy álom. A független jelöltek nem érik el azt a szintű támogatást, amivel maguktól bekerülhetnek a Parlamentbe, és ott változtatásokat tudnának véghezvinni.

Ha esetleg egy képviselő-jelölt mégis megszerzi a szükséges mennyiségi aláírást, támogatást, anyagi forrást, akkor se tudja megváltani a világot, mert egy fecske nem csinál nyarat. Arról már ne is beszélünk, hogy ha esetleg a pártok veszélyforrásnak tekintenék, akkor minden elképzelhető módon megpróbálnák féleállítani, elnyomni, és hatalmuknál fogva ez kivétel nélkül sikerülne is nekik.

Fölösleges tehát megtartani az egyéni szavazást, de butaság lenne eltörölni is. Így ugyanis a nép elveszítené az illúziót, hogy van beleszólása a politikába.

Venczel Csaba

A vitaindítóban felvetett ötlet mindössze utópia, semmi több!

Lehet elmeleteket gyártani, hogy ilyen-olyan kis független jelöltek nyerjenek, reklámkampány és pénz nélkül, de a világ nem így működik. Elméletben toborozhat az ember, de eredménye nem lesz. Azzal sem értek egyet, hogy az összes politikus, aki a parlamentben ül csak a megélhetéstől van ott. Természetesen sokan vannak ilyenek és épp ők viszik csődbe az országot, de léteznek ott hozzáértő emberek is. Az valóban felháborító lenne, ha az egyéni jelölést eltörölnek és csak a pártokra lehetne szavazni. Az az elmélet, hogy jó anyagi létben, kellő szaktudás mellett, független politikusok kerüljenek be az országgyűlésbe, vagy a választókerületekbe, nagyon „túlvilági” elmélkedés, kivitelezhetetlen, de szép ötlet.

Bízom benne, hogy azért más út is létezik, csak még nem láttuk meg, mert 2010-ig késő lesz várni.

Babos Attila

Nem ismerek olyan országot, ahol képesek lennének pártok nélkül kormányozni. Legfeljebb diktatúrában lehetséges nagyjából egy kézben tartani a szálakat. Demokráciában – már pedig a legtöbb ország már ezen az elven próbál működni –, lehetetlen csupán független képviselőkből kormányt alkotni. A pártoknak pont az a lényege, hogy az azonos ideákkal bíró politikusokat „egybe gyűjtő”, és ilyen formában próbálják meg az ország és a nép javát szolgálni. Amennyiben a lakosság érdemesek találja őket a feladatra.

Gondolunk bele, mi történne, ha pusztán független politikusok alkotnák a parlamentet. Egyrészt, ha csak olyan embereket szavazhatnánk be, aikik a „közvetlen környezetünkől” kerülnek ki, akkor rengeteg jelöltre (későbbi képviselőre) kellene számítani.

Másrészt, még ha függetlenként is kezdk meg a munkát, kizárt, hogy az ország vezetését illetően, akár nagy vonalakban is, részleteiben meg kiváltságban, azonos javaslataik lennének. Ezzel párhuzamosan együtt járna az is, hogy elkezdenének „klikkesedni”, és máriss visszaértünk a pártokhoz... Nem az a baj, hogy pártokra is kell szavazni, inkább az a probléma, hogy kik ülnek azokban, és később az ország élén. Ha eltörölnek az egyéni választásokat, azzal súlyosan korlátoznák azt az intézményt, amit demokráciának hívunk. Ezt tényleg nem engedhetjük meg.

Illés Zsófia

A valóság sajnos az, hogy a pártok eltörlése, és az egyéni választás bevezetése csak egy idealisztikus kép, mely megjósolhatatlanul távol van tőlünk. Ennek elsősorban a politikai helyzet az oka. A sógor-koma elven kiosztott pozícióktól senki sem kíván megválni, és biztosak lehetünk benne, hogy a jövőben is foggal-körömmel küzdeni fognak a kényelmes bársongyszékekért. A nepotizmus és korrupció már-már Mikszáth novelláinak világát idézi. De talán nem is ez a legfőbb probléma. A szomorú igazság az, hogy sok jelentkező nincs rajtuk kívül. Legalábbis olyan nem, aki eleget lopott volna már ahhoz, hogy többet ne húzzon ki az állampolgárok zsebéből és/vagy elég képzett ahhoz, hogy tudja mit is kéne tenni azért, hogy az ország kilábaljon a válságból. Az akinek van egy kis esze, és munkája révén társadalmi elismertséget vívott ki magának, nem kíván bohócot csinálni magából. Gondolunk csak Mészáros Tamásra, a Corvinus Egyetem rektorára, akit kormányfőnek jelölte, és akit Gyurcsány Ferenc is szívesen látott volna utódjaként, de mégsem vállalta a felkérést. Az ő példáján kívül természetesen sorolhatnánk még a komoly tanáremberök és közgazdászok névsorát, akik nemet mondattak a politikára. Ha jobban belegondolunk, akkor őket is meg lehet érteni. De akkor ki marad? Ki az, akinek a családnál, a karriernél, a hírnévénél és a pénznél is van fontosabb? Ki az, aki előtt csak az a szent cél lebeg, hogy önzetlenül tegyen a haza javára? Egyelőre senki. Nem hiszek benne, hogy Mohács kell ahhoz, hogy mindenki átérzesse a helyzet súlyát.

Nekünk most inkább egy új Petőfire, Széchenyire, Kossuthra és Deákra van szükségünk.

Mayer Milán

Megélhetési politikusok? Ma mindenki a megélhetésért küzd. Nem csak a politikusok, de a tanárok, a pizzafutárok, a buszvezetők és a menedzserek is. mindenhol a pénz az elsődleges mozgatórugó, csak a politikában ez sokkal inkább szemet szűr, mint máshol. Ezért nem hiszem, hogy jó megoldás lenne, ha olyan embereket juttatnánk a parlamentbe, aikik már elértek valamit, mert szerintem nincs olyan, hogy megfelelő anyagi egzisztenzia. Hiszen soha senki sem fogja azt mondani, hogy köszönöm szépen, nem kérek több pénzt.

Az az ember, aki felcseréli eddigi életét a politikai karrierért, annak automatikusan megnőnek majd az igényei. Ahogy elkezdt magasabb fizetést kapni, a szükségletei is egyre magasabb szintre kerülnek. Új életéhez pedig kell egy jobb autó, később pedig egy nagyobb ház. A hatalom mindenkit megrégszegít.

Nem új szereplőkre van szükség, hanem inkább új játékszabályokra.

Hamedl Andrea

Kedves olvasóink! Várunk hozzájárulásait a Vitafórrummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket a info@muhely.com címre küldhetitek el.

HIRDETÉS

TANKCSAPDA

CONVERSE eyewear

Vásárolj egy CONVERSE napszemüveget vagy egy CONVERSE optikai keretet vagy 1 doboz CIBA Aquacomfort Plus napi kontaktlencsét és mi ajándékba adunk egy CONVERSE pólót + egy TANKCSAPDA demo cd-t.

Zúzás az Optirex Optikába, a Bartók Béla út 22. alá! Az akció csak 2009. május 31-ig tart!

OPTIREX

www.optirex.hu

Nézőpont KUNOVICS GERGŐ

Leépülés

Nem túl régóta fut egy kampány „nincs de” címmel, amely a társadalom különböző problémáira próbál rávilágítani, többek között az egészségügyi helyzetre is. Belegondolva a saját magunk, vagy az egész ifjúság egészségi állapotába, be kell látnunk: van alapja a plakátoknak és a reklámfilmeknek.

A fiatalok adatai a témaiban egész egyszerűen katasztrófálisak. A közel-múltban több tanulmány, felmérés is kimutatta, hogy legalább 50%-uk olyan gondokkal küzd, melyeknek oka kizártlag az életvitelükben keresendő. Legyen szó akár az elhízásról, akár a gyatra állóképességről és még sorolhatnánk... De miért élünk úgy; ahogy? Erre válaszként mondhatnánk olyan érveket, amelyek ellen a fent említett kezdeményezés szól: Sokat kell tanulni, és emiatt a maradék szabadidőben már szelekálni kell, „de így is odavannak értem”, stb. Noha be kell látnunk, hogy ezek többsége kifogás, van azért valóságálapjuk, és az is csak egy közhely, amivel sokan próbálják meg rávenni az embereket az egészségesebb életmódra. Mégpedig az; hogy minden megoldható, csak igazán akarni kell. Nos, mint az ehhez hasonló kijelentések többségében, ebben is van igazság, de mióta ezek a „hétköznapi

bölcsségek” megfogalmazódtak, azóta nagyon fordult a világ. Tény és való, hogy az embereknek kevesebb ideje van mozogni, de a legnagyobb probléma a hozzáállással van. Maradjunk az egyetem berkein belül: van négy féléven keresztül kötelező testnevelési óra, ahol elvileg rá vagyunk kényszerítve arra, hogy mozogunk. Ráadásul az idővel sincs semmi probléma, hiszen ez az órarendükben van, tehát ha tetszik, ha nem: muszáj rá időt szakítanunk. Ennek ellenére ezt a másfél órányi mozgást a legtöbbben, mint szükséges rosszat elílik meg. Persze, lustálkodni minden kényelmesebb volt, de kétszáz kilósan levegő után kapnodni – mint valami partra vetett hal –, már nem lesz az? Mindig jobb és egyszerűbb megelőzni a problémákat, mint megoldani azokat. Akkor miért nem fogja fel a fiatalok többsége ezt az egyszerű tényt? Mi kéne ahhoz, hogy elkezdjünk törödni a saját

testünkkel mi is? Mert attól, hogy reggel belőjük a séröt, megcsináljuk a sminket - kinek mi tartozik hozzá a reggeli készülődéshez -, érdeben még nem tettünk semmit azért, hogy „jól nézzünk ki”. Márpédig az egészséges életmódot egyik folyománya pontosan az lenne, hogy belenézve a tükröbe azt tudjuk mondani; hogy most már ki merek menni nyugodtan a strandra. Tehát mi lenne a megoldás? A „nincs de” kampány nem rossz ötlet, de még mindig túlságosan hivatalosra, közhelyesre sikérült. Márpédig ahhoz, hogy az emberek komolyan vegyék az ehhez hasonló üzeneteket és felhívásokat, olyasvalamire kéne hatni, ami mindenkit elég érzékenyen érint. Ez pedig nem más, mint a hiúság! Be kell látnunk, hogy az a hasznunkra tud válni, ha a hatására észrevesszük hibáinkat és megpróbálunk jobbá válni. Az egészségünkkel kapcsolatban van még hová fejlődniünk...

Bánki Donát – ahogy mások látták

Az első európai szintű gépészmérnökünk, a zsenialis és roppant sokoldalú feltáraló, a tudós és alkotó mérnök, a kiváló professzor. A róla írt életrajzok általában ezekkel a jelzőkkel illetik. Valóban, ő minden volt:

merni, és bűszkének lenni munkásságára, nemcsak születésének 150. évfordulóján. Ám mindenről többet elárul róla, hogyan emlékeztek rá...

Unokaöccse, Bartha Károly

mokat figyeli meg. Már akkor gyűjthette gondolatokat, a hidraulika számára. A másik esetnél jelen voltam. Kb. 1910-12-ben történt, Donát bácsi nálunk volt szabadságán. Az erdőben járván egy szarvasbogár földről való

Hallgatóinak nótája:
„Hidrogépek, kompresszorok,
turbinák...
Bánkinak a Laval-csövön azt
fűjük:
Expandálnék, hej, de nem
tudok,
Mert az izotermám nagyon
kanyarog.”

Főmérnököt így dicsérte a Ganz Gyár (1898):

„Ha valamely földatot kellett megoldania, mindig arra törekedett, hogy – túlmenve az egyszerű kötelességteljesítésen –, magát az ügetet is előmozdítja. Elég alkalmunk nyílt, mint ügyes, talpig derék, elméletileg és gyakorlatilag képzett mérnököt, komoly, igazlalkú és jellemes embert megösmerni.”

Sasvári Gézának, egykor tanársegédjénak szavai (1922):

„Az a mérnök, aki úgyszólvan az automobil fejlődésének alapját vetette meg, élete végéig gyalog fáradt fel napi munkája után rózsadombi kis házacskájába. Ha valamely téma megragadta, akkor szakadatlansával azzal foglalkozott. Amikor családjára unszolására nagy ritkán egy-egy színházi estére határozta el magát, ott mialatt a legérdekesebb jelenetek folytak, ő kis papírlapra jegyzeteket írt. Életmódja puritán egyszerűségű, egyetlen szenvédelye volt: a szivar, melynek munka közben is lehet hódolni. A kép, melyet Bánkiról, mint emberről festünk, nem lenne

teljes, ha ki nem emelnénk azt a nagy szívjóságot, mely egész lényéből áradt, amely megfogott és meghatott mindenkit, aki ismerte. A nagy tudós egyben a legjobb ember is volt. Mi sem állott tőle távolabb, mint a nagyképű poz. A nagyelméjű kutató férfiban egy gyermek szeretetreméltsége és naivan meleg kedélye lakozott.”

Végül idézzük őt magát (1911) – némi aktualitással:

„Itt a hallgatószágról van szó, és emellett minden más érdek, a költség kérdése is elenyésző szempont, mert egy rossz mérnök többet árthat az országnak, mint amennyit az oktatás útján meg lehetne rajta takarítani.”

Bánki Donát irathagyatékát a család a Műegyetemnek ajándékozta, amelyet a levél-tár őriz. A szabadon kutatható és az interneten is megtalálható gyűjteményben találmanyaire vonatkozó szabadalmi dokumentumok, oktatói tevékenységevel kapcsolatos iratok, levelezés, külföldi és hazai publikációk, kéziratok, tervrajzok és fotók találhatók. <http://www.omikk.bme.hu/banki/weblap.php>

BATALKA KRISZTINA

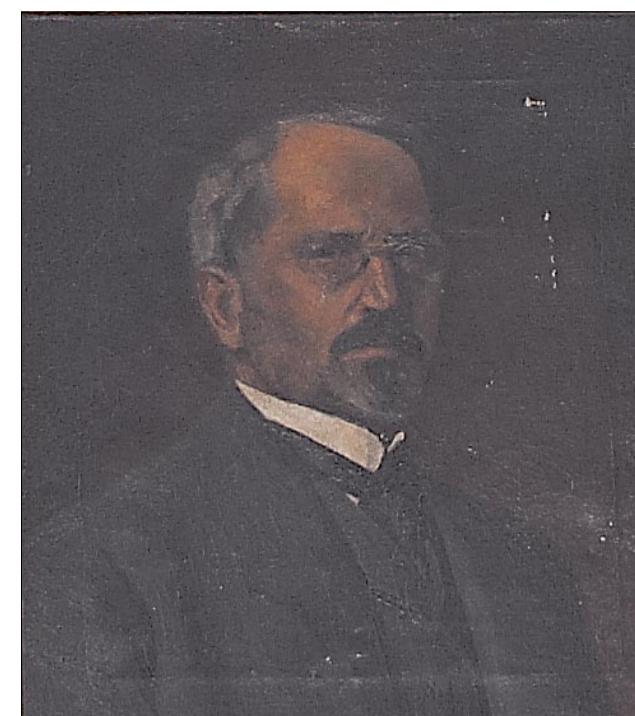

Foto: Szabó László

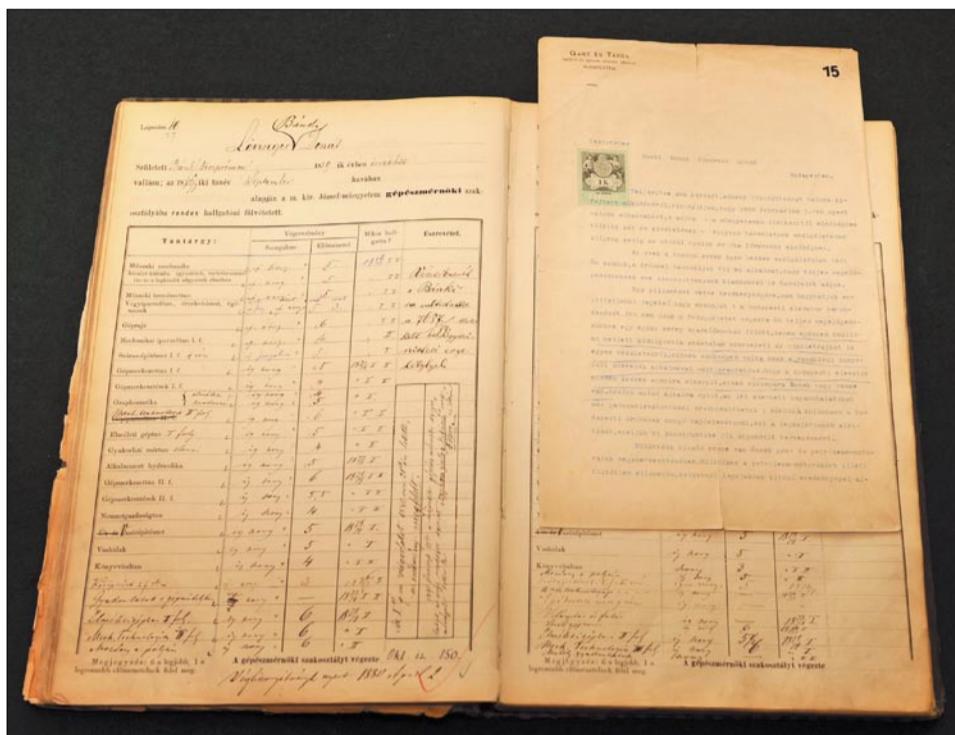

Foto: Philip János

kiemelkedő egyéni tehetőséggel megáldva, nagyon jó műegyetemi képzést kapva, innovatív munkahelyen alkotva. Mindez az ország gazdasági fellendülésének időszakában és a haza javára történt. Érdemes megis-

vissaemlékezése (1951): „Anyám mesélte, hogy Donát egyetemista korában otthon járván, a közéltben lévő kis tó partján órákig álldogált, a tóba köveket hajigálva. Kérdésére, hogy mit csinál, azt válaszolta, hogy a hullá-

felrepülését figyeltük meg. A szárnyak elrendezésén új ötletet kapott. Még aznap írt a tanszékére, hogy mire szabadsága lejár, milyen újszerű modellt készítsenek a repüléssel kapcsolatos kísérleteihez.”

MEGÉRKEZETT A SZÍNEK ÉVSZAKA! TAVASZI SZÍNKAVALKÁD A MŰEGYETEMI AJÁNDÉKBOLTBAN

KAPUCNIS PAMUTPULCSIK
KEDVEZŐ ÁRON, FÉRFI PÓLÓK
1490 Ft-tól

AJÁNDÉKTÁRGYAK

GOLDMANN GYÖRGY TÉR 3.

NYITVA TARTÁS: 7:30 – 16:30 (MÁV JEGYÉRTÉKESÍTÉS KIBŐVÍTETT NYITVATARTÁSSAL)

Tüsszögök az uzsonnától?

Közeleg a nyár és ezzel együtt a triggerek és a gyümölcsök szezonja is. Az triggerek azok az anyagok, amelyek allergiát kárpókok kiváltani: pollenek, poratka, penész, állati szőrök, rovarok csípése, latex, bizonos ételek és gyógyszerek, stb.

Ez pedig igencsak veszélyes időszakot jelenthet a keresztaallergiások számára. De kik is

Jellemző keresztaallergiák: fagylalt, befőtt és kozmetikum formájában is!

Parlagfű: görögdiinnye, sárgadiinnye, paradicsom, uborka, tök, cukkini, banán, napraforgómag, kamilla
Fekete őröm: kömény, csilibors, paprika, paradicsom, sárgarépa, petrezselyem, burgonya, koriander, kapor, articsóka, kamilla, tátika, napraforgó, krizantém, kivi, ánizs, árnika, dinnye, uborka, mangó, szerecsendió, bors, mustármag, borsmenta, bazsalikom, majoránna, oregano, zeller, majoranna

Nyírfá: mogyoró, dió, mandula, alma, cseresznye, sárgabarack, körte, szilva, meggy, őszibarack, burgonya, kivi, avokádó, meggy.

Füvek: paradicsom, rozs, búza, szója, földimogyoró, babfélék, borsó, tamarin, szentjánoskenyér, paradicsom

Földimogyoró: diófélék

Diófélék: búza, rozs, mák, mogyoró, szezámmag

Latex: gesztenye, banán, spenót, avokádó, citrusfélék, kivi

ők valójában, akiknek száma évről évre rohamosan nő? A pollenallergiában szenvedők egy része gyakran tapasztalja, hogy tünetei akkor is erősödnek, amikor nem növekedik a pollenkonzentráció a levegőben. Ez általában a keresztaallergia nevű jelenséggel magyarázható. E tünet-együttetés esetén a beteg szervezetébe olyan anyag kerül, ami szerkezetét, hatásait tekintve nagyon hasonlít az allergiát kiváltó pollennekre, így maga is túlzott reakcióra készíti a testünket. Ez úgy történik, hogy az alany elfogyaszt valamilyen ártalmatlannak tűnő gyümölcsöt, és az ételallergiára hasonlító tünetek jelentkeznek: viszkézest tapasztal (főként a száj- és garat környékén), megduzzad a száj, a nyelv, rosszabb esetben a garat, de van, akinél a szemek is megdagadnak. A betegség tünetei könnyen becaphatók a szenvedő felet. Sokakban fel sem merül, hogy nem a szénáthára tünetei, hanem a keresztaallergia gyötri őket. A pácienseket fel kell készíteni ezekre a lehetőségre, informálni kell őket, hogy mely anyagok lehetnek veszélyesek számukra. A tünetek nem ritkán még fulladást is okozhatnak. A betegség azért rendkívül kellemetlen, mert a pollenallergia tüneteit kezelő gyógyszerek ez esetben nem hatásosak. Fontos megjegyezni, hogy nemcsak pollen és étel, hanem étel és étel között is kialakulhat. A keresztaallergiában szenvedőknek érdemes főzött, forrázott, hővel kezelt

zöldségeket, gyümölcsöket – például zöldséglevest vagy friss, tartósítószerek nélküli kompotot –, fogyastani. A konyhai műveletek során ezek az élelmiszerök a keresztareakciót adó készsgücket elvezetik. Érdemes kerülni a tartósítószereket,

a konzerv készítményeket, az állati fehérjét tartalmazó fűszeres ételeket, a különböző (keleti, egzotikus, pikáns) fűszerféléket. Helyettük például fagyasztott áruk fogyasztása is szóba jöhét. A fűszerezés is kerülendő, főleg az allergiás időszak-

ban: ez egy felesleges sok a szervezetnek.

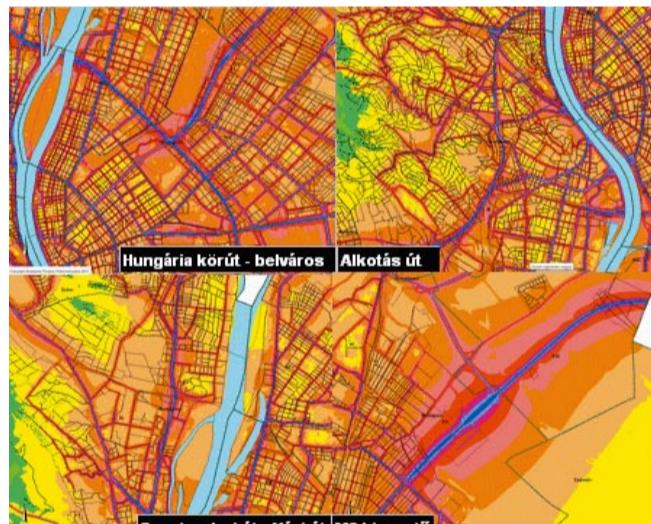
A keresztaallergia a szénáthások körülbelül hat százalékát érinti: ez a szám Magyarországon 120 ezer főre tehető.

NÁTZ KATALIN

Budapest stratégiai zajtérképe

A magas zajszint zavarja a beszédértést és a munkára való koncentrálist, súlyosabb esetben alvászavarhoz és hallászavarodáshoz is vezethet. A tartósan magas zajterhelés ezért komoly társadalmi konfliktusforrás, melynek kezelésében az első lépés a zaj által leginkább érintett területek kijelölése.

A hang(teljesítmény) mérésére használt mértékegység a decibel, ez logaritmikus skálázása miatt igen szemléletes. Ha például egy 75 dB-es zajszintű út forgalmát felére csökkentjük, akkor 72 dB-re mérséklődik a zaj. A nehézgépjárművek kitiltásával 1,3 dB-es zajcsökkenést tudunk elérni. Az ún. decibel(A)-t frekvencia szerinti súlyozással kapjuk. 45 dB(A)

felett alvásproblémák jöhetnek, 55 dB(A)-tól már alig érthető a beszéd, 65 dB(A)-t meghaladó zaj esetén pedig már

számottevő az egészségügyi hatás is. A körúti villamosok Combinokra történő cseréje csak 0,7 dB-es zajcsökkenést

eredményezett, pedig a szerelvény zajterhelése 1,5 dB-lel kisebb, mint a korábban ezen a vonalon közlekedő szerelvényeké. Az autóipar folyamatos fejlődésével az elmúlt harminc évben jelentősen – mintegy 10 dB-lel –, csökkent az egyes járművek által kibocsátott zaj, a forgalom megnövekedése mégis a környezeti zajterhelés emelkedéséhez vezetett.

Egy Európai Uniós Irányelv előírja a 250 ezer fónál nagyobb városi agglomerációkra, stratégiai zajtérkép és ehhez kapcsolódó intézkedési terv készítését. Ennek elkészítése segíthet a kritikus helyzetek kezelésében, megoldásában. Elsősorban nem méréseken, hanem számításokon alapulnak és céljuk nem betartandó határértékek megállapítása, hanem stratégiai küzsöbértékek kijelölése. Budapest és vonzáskörzete esetében a zajtérkép

elkészítése egy 680 millió forintos projekt keretében valósult meg, melynek 75%-át az Európai Unió biztosította. Az első lépcsőben légi felvétteleket készítenek a területről, legalább két irányból, ez alapján modellezhetők a terepadottságok 3D-ben. Az ilyen modellen már jól összegezhető a különböző forrásokból eredő zaj: a közúti, vasúti és légi közlekedésből származó, illetve az üzemi létesítmények által kibocsátott. A térképezendő terület négy százdarab 2x2 km-es négyzetből állt, az adatokat hatvan gépből álló szerver szobában dolgozták fel, így készült el a budapesti agglomeráció zajtérképe százharminchárom A0-ás szelvényen.

A rendezvények okozta zajterhelés kímutatása jelen pillanatban még nem tégy a stratégiai zajtérképezésnek,

hosszabb távon azonban ilyen szempont szerint is bővíthető majd az adatbázist. Az önkormányzatok számára stratégiai kérdések is válthat egy-egy rendezvény engedélyezése. Az egyetemi rendezvényekre, bulikra is vonatkozik bejelentési kötelezettség, minden a kerületi önkormányzat, minden a rendőrség felé. A szervezők hitelesített hangmérőkkel folyamatosan ellenőrzik az engedélyben foglalt nappali, illetve éjszakai zajszintek betartását, de ez sem mindig elég a lakossági észrevételek, panaszok elkerülésére. A BME Egyetemi Napok esetében például a terep sajátos akusztikai adottságai miatt a Ferenciek terére vagy a Nemzeti Színház környékére is elér a hang, ugyanakkor a Budafoki úton már nem is észlelik, hogy rendezvény zajlik.

JURECSKA LAURA

Tűnj innen, szén-dioxid!

Az ma már nyilvánvaló, hogy a fosszilis tüzelőanyagok égetéséből származó szén-dioxid az atmoszférában nincs jó helyen. Vajon mit tehetnénk akkor vele? Nyilván az lenne a legjobb, ha meg tudnánk előzni a keletkezést, csakhogy ez korántsem egyszerű és olcsó. Világszerte fölmerül a kérdés, hogy van-e mód a legfontosabb üvegház gáz befogására és biztonságos tárolására, ha igen, akkor milyen áron? Technológiai szempontból több különböző módszer is szóba jöhét. Kézenfekvő megoldás a szén-dioxidot kimerült gáz- és olajmezőkbe préselní, majd cseppfolyós állapotban tárolni. Egy másik módszer a sós vízbe sajtolás, szintén mélyen a föld alatt. A geológusok mindenkit

esetben biztosak benne, hogy nem kell szivárgástól tartani: a gáz sem tört felszínre az egykori gázmezőkből, és a felszín alatt keletkező „szódavíz” is fogva tudja tartani a szén-dioxidot. Egy harmadik technológia a peridotit nevű ultrabayázikus kőzet használatán alapul, melynek egyes fajtái a CO₂-vel reakcióba lépve mészkövet hoznak létre.

Sajnos azonban mindegyik megoldásnak van valamilyen hátráltatója, ami miatt egyelőre nem igazán versenyképes egyik CCS (Carbon Capture and Storage) technológia sem. Általában a nagy energiaigény (préselés, kőzetek zúzása, szállítása stb.) az, ami környezetszennyezővé teszi az eljárásokat.

Ugyanakkor az emissziók várható drágulása miatt a kb. 85%-os kibocsátás-csökkentés reményében több országban zajlanak kísérleti projektek (Algéria, Ausztrália, Kína stb.). 2011-ben feltehetőleg az első ipari méretű alkalmazás is megva-

Foto: Szabó László

Iósul Norvégiában. Az EU is pilot projekteket indított, melyek közül

egy a Mátrai erőmű új blokkjához CO₂ megkötő és tároló rendszer kiépítését irányozza elő.

Felmerül a kérdés, vajon nem lenne-e célszerűbb a megelőzésre koncentrálni, és az anyagi eszközökkel az energiatakarékkosság és a megújuló források fejlesztésére fordítaní?

A kérdést remélhetőleg nem kizárolag lobbiszcportok fogják eldönthetni. Kiemelkedően fontos a szén-dioxid emisszió megfelelő árazása (ezáltal lehet olcsóbb „befogni” a szén-dioxidot, mint kibocsátani), és a kibocsátás-csökkentési módszerek (megelőzés, megújuló energiaforrások használata, CCS stb.) közötti racionális választás.

Ha sikerül megfelelően leszorítani a szén-dioxid megkötésének és tárolásának árat, akkor talán ez a technológia is segítheti a klímavédelmi erőfeszítéseket.

ANTAL MIKLÓS

ZÖLD PONT

Az Egyetemi Zöld Kör és a BME OMIKK következő filmvetítése:

Vulkánok

A légkör (BBC Power of the Planet sorozat)

szinkronizált dokumentumfilmek

2x 43 perc

időpont: május 6. szerda, 18:00

helyszín: K I. 60.

A filmvetítésen való részvétel ingyenes

Kimagasló hazai eredmények!

Fotó: Kiss Imre

Óriási sikerekkel indult a tavaszi erőpróbák sora. Az elmúlt hetekben szinte minden főiskolai-egyetemi megmérgettésekben érmeket gyűjtötték be a BME diákjai.

A felsőoktatási intézmények 2009-es Universitas Atlétikai Bajnokságán intézmé-

nyünk képviselésében férfi gerelyhajítás versenyszámban Tóth Péter szerezte meg az első helyet, másodiként Koródi Norbert követte a dobogón. Balta Attila 800 méteres síkfutásban harmadik helyezést ért el, míg a 100 méteres versenyszám ezüstérmese Béres Balázs lett. Janda Olivér pedig súlylökésben

DEÁK LILIÁNA

Universitas Úszóbajnokság

Március 25-én a Császár-Komjádi Uszodaiban rendezték meg a Budapesti Egyetemek és Főiskolák Universitas Úszóbajnokságát, ahol Cseh László, mint a verseny díszvendége, adta át a gyorsúszás dobogósainak az érmeket, közöttük két megyetemistának is, Molnár Dávid második és Bozsa Bence harmadik helyezettnek. A versenyt a szokásokhoz híven a Műegyetem szervezte, ezzel kapcsolatban Boros Györgynél, a Testnevelés Tanszék igazgató helyettesét kérdeztük, aki elmondtá, hogy az egyetemen az úszás az egyik legnépszerűbb sportág, de így van ez máshol is, mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy az elmúlt évek folyamán egyre többen indulnak el ezen a versenyen és a nagy budapesti egyetemeknél már presztízkérdéssé vált, hogy hány versenyzőt tudnak küldeni és milyen eredményt érnek el.

Idén kilenc felsőoktatási intézmény, a Corvinus, az Eötvös Loránt, a Semmelweis, a Műegyetem, a Kodolányi János Főiskola, a Szent István Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, az Általános Vállalkozási Főiskola és a Budapesti Gazdasági Főiskola színeiben indulnak versenyzők. A műegyetemi hallgatók eredményességét bizonyítja, hogy harmikként hazai indulóból, a hat versenyszám mindegyikében született dobogós és

pontszerző helyezés is. A jó hangulatú bajnokságon 50 méteres versenyszámokban, gyors-, mell-, hát- és pillangóúszásban valamint 4x50 méteres vegyes váltóban és 10x50 méteres gyors váltóban indulhattak a versenyzők. A férfiaknál mellúszásban első helyezést ért el, míg hátúszásban harmadik helyen végzett Boros Benedek. Pillangóúszásban a dobogó felső-

Fotó: Ferenczy Dávid

fokára Bozsa Bence, míg a másodikra Papp Csongor állhatott. A 4x50 méteres vegyes váltóban a férfiaknál a BME A csapata a harmadik helyen végzett, míg a 10x50 méteres gyorsváltónál ezüstérmes lett. A hölggyeknél a helyezések tekintetében a 10x50 méteres gyorsváltó hozott egy bronzérmet.

Azonban megtudtuk Boros Györgynél, hogy ugyanazon a napon volt Sopron-

el, míg Sopronban csak az amatőrök indulhatnak, és ezt a versenyt már évek óta nyerjük.”

A legközelebbi egyetemi úszóbajnokságra a MEFOB színeiben kerül sor összel, ahol már profi versenyzők is részt vesznek. Tavaly öt egyetemista olimpikon úszó szállt versenybe a lelkes amatőrök mellett.

MÁDAI ADRIENN

Nagyot szakítottunk

A lökést már tavaly novemberben megadta két súlyemelőnk, aik egyetemükön a Görögországban megrendezett első hivatalos főiskolai és egyetemi világ-bajnokságon képviselték. Sárkány Zoltán és Földi Péter, a magyar csapattal együtt a hetedik helyet szereztek meg, egyéniben pedig, az előkelő tizenkettedik illetve tizenegyedik helyen végeztek. Már ezek az eredmények is jó előjelnek számítottak az idei, negyvenkettődik MEFOB súlyemelő verseny előtt.

Ennek az Országos Bajnokságnak immár negyvenedik alkalommal adott otthont egyetemünk április 18-án, a K épület egyes számú tornatermében. A nem túl tágas helyszín ellenére is sok érdeklődő kísérte figyelemmel a sikeres gyakorlatokat. A fiatalok párbaját megelőzte a masters (veterán) korcsoport, ahol a „kioregedett” műegyetemisták – még mindig bízva erejükben – összemérhették tudásukat régi sporttársaikkal. Ez izgalmas bemelegítés volt a főverseny előtt. A MAFC-os öregek 13 arany-, 4 ezüst- és 1 bronzérmet nyertek. Ezt az eredményt látva, a fiatalok is kitettek magukért, mert az utóbbi évek legjobb szereplését produkáltak. Hárrom arany- (Lányi Dániel, Sárkány Zoltán és Földi Péter), hárrom ezüst- (Papp Bence, Györköös Milán, Szírom Zoltán) és egy bronzérmet (Murcsik Gábor) gyűjtötték be.

Mészáros Csaba, a súlyemelő szakosztály vezetője elmondta, hogy 1952-ben

Fotó: Ferenczy Dávid

alapították ezt a szakosztályt. A férfiak körében az egyik legnépszerűbb sportág, mostanában pedig a „gyengébbik” nem, vagyis a hölgyek közül is néhányan próbálkoznak ezzel az inkább férfias tevékenységgel. A tanár úr büszkén említtette meg az eddigi sikereket: a több országos bajnoki címét az elmúlt négy évben, számos dobogós helyezést a hazai bajnokságban, illetve az országos csapatbajnokságban 2004-ben és 2008-ban megszerzett bronzérmeiket. Különösen értékesek ezek az eredmények, ha figyelembe vesszük, hogy olyan egyesü-

leteket előztek meg egyetemi versenyzőink, amelyeknek többszöröse a költségvetésük a MAFC-énak.

Újabban pedig, nem csak a szűkös költségvetés nehezedik olomsúlyként a szakosztályra, hanem zavaró tényező Mészáros Csaba szerint az a

nem túl szerencsés elképzéles is, hogy megszüntetik a K épületben lévő tornatermeket. Versenyzőivel együtt reméli, hogy ez, csak egy rossz álm, és a legutóbbi verseny sikerei talán újragondolásra készítik a döntéshozókat!

MINÁROVITS GÁBOR

Ez történt a világban

A gyorsaságimotoros világ-bajnokság 2009-es szezon-jának második versenyét, a Japán Nagydíjat, a 250 kcm-es géposztályában, a spanyol Alvaro Bautista nyerte meg, Talmácsi Gábor a negyedik helyen ért célba. A 13. pozícióban pontszerző helyen zárta a versenyt Tóth Imre. Talmácsi a motogi pályán futott verseny után

elégedetten összegezte az eredményét, kiemelve, hogy nagyon jónak tartja a csapat munkáját, mert nehéz feladtuk volt a beállításokkal.

Sebestyén Júlia kiújuló Achilles-in sérülése miatt, márciusban nem tudott indulni a los angeles-i olimpiai kvalifikációs vb-n, és az akkori nyilatkozta

alapján, miszerint számára az egészsége a legfontosabb, sokan azt a téves következetést vonták le, hogy abba is hagyja a versenyzést. Ám erről szó nincs, a tiszaújvárosi versenyző várhatóan a napokban elkezd készülni a következő megmérgetésre, és nem utolsó sorban a Vancouveri ötkarikás játékokra.

Az angol Jenson Button nyerte a Bahreini Nagydíjat, a Forma-1-es világ-bajnokság, negyedik versenyt. A Brawn-Mercedes angol pilótája a szezon első

két versenyére, Ausztrália és Malajzia után újra győzelmet aratott, így eddig négyből hárrom az idei mérlege. A Kínában diadalmaskodó

Sebastian Vettel (Red Bull) lett a második, harmadik pedig az olasz Jarno Trulli futott be.

Balzsay Károly megvédte a Boksz Világszervezet (WBO) nagyközépsúlyú

világ-bajnoki címét, és ezzel 21. profi diadalát érte el, miután kiütéssel győzelmet aratott az új-zélandi Masolino Masoé ellen, a németországi Krefeldben. A magyar öklöző még januárban nagy csatában szerezte meg a címet, az orosz Gyenysz Inkintől. A szamoai származású volt középsúlyú bajnoknak a negyedik menet végén Balzsaytól kapott óriási sorozásra már nem volt ellenszere.

Ha új kihívással kerülünk szembe, azt megoldjuk

A színház világa mindenig is sokakat vonzott. Belekóstolni azonban csak keveseknek van lehetősége. Mészáros Nóra és Palkó Szilvia építészhallgatók ezen kevesek közé tartoznak. Egy nemzetközi színtársulat legutóbbi bemutatójához ugyanis ők terveztek a díszleteket.

Hogyan kerültetek kapcsolatba a társulattal?

Szilvi: Nőri játszott a tavalyi darabjukban, így ismerte meg őket. Már akkor beszélgettünk róla, hogy ha a következő előadásukhoz szükség lenne díszlettervezőre, akkor szívesen vállálnám.

Nóri: A Pesti Estben találtam egy hirdetést, arra jelentkeztem. Elmentem a meghallgatásra és felvettek. A mostani darabban nem kaptam szerepet, viszont díszlettervezőként számítottak rám. Mikor jött a lehetőség, egyértelmű volt, hogy Szilvivel közösen fogjuk csinálni, akivel évfolyamtársak és nagyon jó barátok is vagyunk.

Ha jól tudom, egy magyar színpadon eddig szinte ismeretlen darabhoz tervezetek díszletet.

Szilvi: Valóban, a szóban forgó darabot, az Entertaining Mr Sloane-t, Joe Orton fekete komédiáját eddig egyszer mutatták be Magyarországon, de akkor magyar nyelven. A negyseplős előadás egy átlagosnak tűnő angol család története, ainek egy fiatal férfi, aki albérliket költözik be hozzájuk, fenekestül felforgatja az életét.

Nóri: Érdekes darabról van szó. Mindenkinek, aki szereti a jó előadásokat, ráadásul angol nyelven, angol színészekkel, érdemes megnéznie.

A munkát során mi volt a legnehezebb?

Szilvi: Talán az, hogy

kompromisszumot kössünk a rendezővel. Mi ketten elég gyorsan közös nevezőre jutottunk, de aztán még a rendezővel is egyeztünk kellett, az ő véleményét is szem előtt kellett tartanunk. **Nóri:** Ez egy amatőr színtársulat, nagyon összefolyanak a szálak, a színészek is sok mindenbe beleszóltak; a színpaderendezés is az egyik színész ötlete volt. A díszlet kialakításában ezért nehéz volt érvényesíteni az akaratunkat, mert a többiek is erős egyéniségek. Ráadásul nemzetközi csapatról van szó, így a kulturális különbségek is megjelentek, abban a tekintetben, hogy ki mit tartott esztétikusnak. És akkor még arról nem is beszélünk, hogy mi ezen a téren képzettebbek vagyunk. Számunkra fontos a stílus- és a kompozicionális egység is.

Szilvi: Mi igyekeztünk odafogyni az apróságokra is – a tárgyak, a részletek korhűsége –, míg a többiek annyira nem. De a végeredmény teljesen elfogadható lett mindenkitől számára, a kompromisszumok ellenére is.

Nóri: Mint kiderült, nagy feladat volt, annak ellenére, hogy kis költségvetéssel dolgoztunk. Látszólag nem kellett sok minden csinálni, de rengeteg sok munkánk van benne, és ezért jó is, hogy ketten voltunk rá.

Említettétek a korhűséget. Milyen korban játszódik a darab?

Szilvi: A hatvanas években. **Nóri:** A korhűség a darabból is fakad. Annyira hatvanas évekbeli a történet, a karakterek. Ma már azért mások az emberek, a viszonyok.

Hogyan kell elképzelni magát a díszlettervezés folyamatát? Mennyi időt vett igénybe?

Nóri: Februárban kezdtünk hozzá, a bemutató pedig április közepén volt. Az első másfél hónap azzal telt,

Fotó: Szabó László

hogy próbákat látogattunk, és gondolkodtunk.

Szilvi: A kivitelezés már nem vett igénybe sok időt, inkább a kitalálás.

Nóri: Az előadás elejétől a végéig egy szobában játszódik. A szobán belül a kanapének van kitüntetett szerepe,

sok fontos jelenet ott játszódik. A darabot egy szórakozóhely – a Picasso Point – pincehelyiségeiben adják elő a társulat, ami nem kis költséget jelentett számunkra a díszlet megtervezésénél.

A színpad két oldalán ülnek a nézők és a színészek is

két oldalra játszanak. Ez az elrendezés lehetővé tette,

hogy egy abszolút nem steril színpadteret megtöltsünk élettel, hangulattal.

Szilvi: Nagy munkát jelentett még a darabban szereplő pár bútorok megtervezése és elkészítése. A többi kelléket összedobta a társulat.

Milyen bútorokról van szó?

Szilvi: Főleg stilizált dolgokat készítettünk. Igyekeztünk felhasználni az otthoni adó szórakozóhely adottságait. A már említett kanapé például egy ott található padból készült, ami puha ülőként és karfát kapott. A kandallót egy, a falon végigfutó polc alá raktuk.

Nóri: A fő bútorokon kívül a többi apróság volt, de a sok apróság sokra ment, és végül mindez, a kellékeket stílusban összehangolni nem volt kis feladat. De megoldottuk.

Volt valami támponotok, mikor hozzákezdtek a tervezéshez?

Nóri: A darab szövegében sok utalás volt a szoba berendezésére, a bútorok elhelyezkedésére vonatkozóan. Nagyon érdekes volt, hogy ehhez képest mennyire eltérő volt, ahogy a rendező kigondolta és megrendezte az előadást. Nekünk persze ez utóbbihoz kellett alkalmazkodnunk.

Szilvi: Eredetileg úgy képzelt-

tük el, hogy a szófa középen helyezkedik el, nagy, hangsúlyos bútorokat körülölelően, de az ez az eredeti szöveghez képest sokkal inkább háttérbe szorult.

Mennyire okozott gondot a kivitelezés?

Szilvi: Még nem csináltunk illetve korábban, de megszoktuk, hogy ha új kihívással kerülünk szembe, akkor azt meg kell oldani.

Ilyen jellegű feladatok elvégzésére?

Szilvi: Az alkotóhelyek keretében kiadtott érdekes és kreatív feladatok segítettek, de azért szerintem kell ahhoz egy jó adag ambíció, hogy ilyesmibe kezdjen valaki.

Nóri: Szerintem is abszolút az egyéni ambíció műlik. Személy szerinti kritikám a Műegyetemmel szemben, hogy igazán se a műszaki, se a kreatív oldalára nem készít

inkább tetszik. Egy időben kifejezetten díszlettervező szerettem volna lenni, aztán jött a színészeti. Ha lesz lehetőségem, szívesen foglalkoznék bármelyikkel. Nagyon különbözőek, de mindegyiket élvezem.

Milyen volt a darab fogadtatása?

Nóri: Szerencsére a közönség nagyon jól fogadta az előadást. Nehezebb darab, mint az előző volt, kevésbé

Nóri: Szilvinek volt egy olyan rajzi tantárgya, aminek köszönhetően volt némi tapasztalata puff- és kanapékészítésében. A felhasznált modellzéryagyokkal pedig már dolgoztunk korábban is, nem jelentettek nehézséget.

Amatőr színtársulatról lévén szó, mennyire kötötte meg a kezeteidet az alacsony költségvetés?

Nóri: Meglehetősen. Teljesen ehhez kellett alkalmazkodnunk, de persze minden meghallgatták az ötleteinket. A rendezőnek elég határozott elképzelése volt, amihez részben igazodtunk. De amit szerettünk volna, azt minden sikerült megvalósítanunk.

Szilvi: Amit végül kihoztunk belőle, azt a magunkának érezzük.

Az egyetemen felkészített titeket

fel a szakmának. Nagyon sok múlik a személyi szándékokon és törekvésekben. Persze, vannak pozitívumok is, kapunk egyfajta szemléletet.

A társulat következő bemutatójához is ti fogjátok a díszletet tervezni?

Szilvi: Szerintem ez benne van a pakliban.

Nóri: Nagyon jó az összhang a társulattal és a rendezővel, úgyhogy bármit el tudok képzelni.

A távolabbi jövőben is szeretnétek ezzel foglalkozni?

Szilvi: Én igen. Ez nem újkeletű érdeklődés részemből, mikor egyetemet választottam, akkor is megvolt már. Sok díszlettervező van, aki építész is.

Nóri: A színház mindenig is tetszett, és egy idő óta még

látványos. Itt főleg párbeszédek vannak, ezért gondot jelenthet, ha valaki nem beszél elég jól angolul. Szerintem nagyon sok olyan nyelvi, fekete humor van benne, amit egyrészt érteni kell, másrészt az sem mindegy, valaki angol-e vagy magyar. Azt figyeltem meg, hogy az angolok sokkal jobban neveznek, mint a magyarok. Nem azért, mert a magyarok nem értik, de az angoloknak ez másképp vicces.

Szilvi: A nézők között minden korosztály megtalálható. Az utcáról, a plakátnak köszönhetően is egyre többen tévednek be. Nem feltétlenül kell előre jegyet foglalni a honlapon (<http://equusproductions.googlepages.com>), de érdemes. Összesen kilenc alkalommal látható a darab, mindenkor kedden és szerdán.

JAKAB JUDIT

SZÍNHÁZ

A Sütemények Királynője

....mint bárány, mely mészár-székre vitetik..."

A címből és a tartalomból egy vidám műfajra gondoltam, azonban Pintér Béla munkája

nagyon is távol áll ettől. Már a kezdés is drámai hangulatot idézett. A színpad szűk kerekessége, a sötétség, az apa első

színrelépése, mint járomba fogott, igavonó állat, szarvakkal a fején húzza a körszínpadot. A téma egy 1984-es családtörténet, a radványi sötét erdő árnyékában, ahol a belügyes apa, az alkohol mámorának uralma alatt terrorizálja családját. Pintér Béla bravúrosan alakítja az alkoholistá családfőt, Pistát, akinek folyamatos agressziója és italozása, az éppen hetedik születésnapját ünnepelő Erikából lelkileg sérült, állattá süllyedt gyermeket kreál, öngyilkossággal fenyegető feleségeből pedig folytonos nyavalygást és undort vált ki. A citerazene, amely csak fokozza a feszültséget, a múltban élő, szódású veg szemüvegű nagypapa keze által válik hallhatóvá. Nem vélelőnél, hiszen a család valamennyi tagja kötelezően citerázik, mert az apa így gondoskodik a

, „hagyományőrzésről”, ezzel is a családfő iránt érzett alázatosságot éreztetve. Az unokatestvérek és szüleik csak tovább fokozzák a drámai hatást: egymással, de főleg Erikával „viccelődve” kegyetlen humorral, otromba, durva szavakkal és tettekkel ébresztenek szánalmat, melyen így is képesek vagyunk nevetni. Farkastörvények uralkodnak, csakis az erősebb nyer ebben a kifordult világban. A földre dobott csirkékombok, a darabokra tört magnó, az ürülékkal bekent születésnapi torta a nézőben hánypingert és utálkozást, de egyben részvétet is kelt. A hatás pedig nem marad el: a történet végén a nézők maguk is felismerik azokat a részleteket, amelyek a valóságnak ma is tükröképe. Meghatóan gyönyörű, szívszorító történet, aminek szépsége az

élet romjain virágzó naivitásból és érthetetlenségből tör elő.

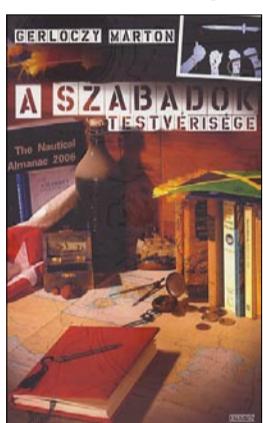
ANCSIN ATTILA

KÖNYV

Gerlóczy Márton: A szabadok testvérisége

Hiába van a naptár szerint még csak május, az időjárás hetek óta nyarat idéző. És mégis mi lehetne jobb az ötven fokos hőségen, mint egy jó kis kalózos, utazós, kalandos regény! A szabadok testvérisége négy, napjainkban élő, általunk is ismert problémákkal küzdő barát története. Hőseiink a hétköznapokból menekülve a békébeli kalózlétről szőtt romantikus álmokat dédelgetnek. Megszületik a terv, és a jó pár csalás révén megszerzett vitorlással egy kubai kapitány megszöktetésére indulnak. Azután várja őket az áhitott szabadság... Ám azt, hogy a valóságban semmi sem ilyen egyszerű, már a saját bőrükön kell megtapasztalniuk. A több időszíknak elmesélt történet egyre csak továbbolvásásra ösztönöz, minden fejezet végén „csak még egy oldalt” szeretnénk továbbhaladni. Aztán egy ültő helyünkben elolvassuk... De bármilyen izgalmas is a csempészet, a rabszöktetés vagy a tengerészlet viszontagságai, az már az elején érezhető, hogy ez a kalandos hajót a világ legérdekebb országain keresztül az emberi lélek legményére visz. Különös regény ez! Néha rémisztő, néha nyugodt, bölcs, érzelmes, vidám, kíváncsi, olyan, mint maga az óceán. Félelmetesen valóságos, mégis fájdalmasan költői, letehetetlen olvasmány. Ha pedig újból hűvösre fordulna a szeszélyes május, csak nyissuk ki, a könyv hangulata biztosan magával ragad. Kezünkben rumosüveggel, orrunkban a tenger sós illatával, arcunkon a perzselt nappal Gerlóczy Márton olyan úton kalauzol végig, amit egyhamar nem felejtünk el.

PATAKI ANITA

PROGRAMOK

Szkéné Színház programja

május 6., 7., 20 óra

Tünet Együttes:

Priznic

május 8-17.
ASZTAL
Alternatív Szkéné
Találkozó

május 8. 19 óra
Janus Egyetem Színház:
Márk evangéliuma

május 9., 19 óra
Janus Egyetem Színház:
Buster Keaton séta

május 11., 19 óra
Epopeia Színházi Társulás:
Orál-morál

május 12., 19 óra
Epopeia Színházi Társulás:
A nagyidai cigányok

május 13., 19 óra
Szegedi Pinceszínház:
O.T.H.E.L.L.O.

május 14., 19 óra
Teleszterion Színházi Műhely:
WHO-LAND

május 15., 19 óra
Apolló Színház:
Az igazság bajnoka

május 16., 19 óra
Urbán András Társulata:
Turbo Paradiso

május 17., 19 óra
KozervArtaudrium Színház:
Gyurmázás

R klub programja
május 5., 20 óra
Kókai János Társulat: Seb

május 8. 12. és 19., 19 óra
Mosoly Színház:
Kabaré műsor

május 15., 19:30
Orientalia Táncszínház:
A kehely

FILM

Stephen Patrick (az Idegennyelvi Központ lektora) ajánlja

Black Books

Van egy angol vígjátéksorozat, amit minden bemutatót a tanítványaimnak, akár még házi feladatot is adok belőle. Amolyan Waczak-szálló féle angol humor, csak nem olyan régi. Ez a sorozat a Black Books, amit magyarországi tv-csatornán sajnos még nem láttam, de a YouTube-on jó néhány rész megtalálható belőle. Már az alaphelyzet is neveséges. A történet középpontjában Bernard, az ír könyvesbolt tulajdonos áll, aki London egyik belső kerületében lévő kis könyvkuckójában élí nem túl mozgalmas hétköznapijait. Az antisociális, az alkoholt meg nem vető, láncdohányos, ízig-vérig cinikus bolttalajdonos leginkább az embereket utálja, kiváltképp, ha vásárolnak is nála. A sorozat főszereplője tehát olyan, mintha Eric Cartman és Doktor House-t összegyűrnénk. Ebben a helyzetben a szomszéd bolt tulajdonosa Fran, valamint asszisztense Manny az egyediülitársai. Ők próbálják eltokélt kimozdítani ebből az önpusztításból, persze teljesen eredménytelenül, s ezzel ők is benragadnak Bernard cinikus, szurrealiszkis világába.

Fekete Csaba (V. éves villamosmérnök hallgató) ajánlja

How I Met Your Mother - Így jártam anyátokkal

Egy fordított Love Story, így lehetne legjobban körülírni a cselekményt. Ted teljesen hétköznapi srác, egy építészeti vállalatról dolgozik tervezőmérnökként. New Yorkban él együtt Lilyvel és Marshallal, akiket még a főiskolán ismert meg. Ő meséli el az életét 2030-ban a gyerekeinek, ezen alapul a sorozat. Barney, Ted megrögzött agglegény barátja egy menő cégnél öltönyös, jól kereső fickó. Nagyszájú és hencégű, talán kissé kilóg, de ő a leglázbabb, legviccesebb a csapatban, gátlástatlanságával, csipős beszólásával, szexközpontú, felszínesnek látszó egójával. Nagy a kontraszt a szereplők karakterei között, amire lehet építeni, sok a munkához kapcsolódó poén, de természetesen itt is a férfi-nő párokapsolat nehézségei képezik a fő szálat. A Jóbarátok méltó utódjának tekinthető amerikai sorozat, a Comedy Centralon látható hétfőtől csütörtökig, este kilencetől.

REJTVÉNY

A vizek városa	Ezüst vegy-jelle	Tartó	Hawaii köszön-tés	A hónap jéles eseménye Megfejtés 1. rész	Lovas-taxi	Ülöke eleje!	Citrom nedve	Vállal-kozói adó	Felnőtt ember össejtte	Üveg röviden	Szent-pétervár régén	Kéz közép!	Török hegység	Szék	É
A sejt emésztő készü-léke	►			►	Az első asszony	►			Kérdő szócska	►	Amor fegvere	►			
Római 2000	Arab biblia	►			Rendsze-res pénz	►			All seeing eye	►	Vízel-vezető	►			
	Megfejtés 2. rész	▼			Elkülö-nitett	▼									
Keleti dísztí moti-vum	Alkalmi előadás	►			Ragasz-tó	►			... gay (repülő)	►					
Sír	Jézus	►	Nemes-gáz jele	Burn ... manager betegség	Kopasz	►	Gépko-ci röv.				Kötet	►			
Járom		►			Szálát eldolgoz	►	Sugár				Ész	►			
Pest megyei község	Newton	►		Halkan suhog!	Részben ráir!	►			Stop!	►	Részben beázik!	►			
Fekete István kacsája	Csendes	►		Albert Einstein	Hárán fia	►			Arzén vegyele	►					
	Olasz autójel	►			Vicc	►			Oxigén	►					
					Cson-tlatinul	►			Egyes szám 2. személy	►					

7				3			2
	4				1		9
	5	2	9				
2			1	5			7
9		4	7				8
	7		4	8			
3	2				5		
9		3					1

A helyes megfejtést beküldők közül kisorsolunk egy két személy részére szóló belépőjegyet a Szkéné Színházba. Két szerencsés válaszadónk pedig 3000 Ft-os ajándékutalványt nyer, amelyet a Teaerdő Teaházban használhat fel. A megfejtések a keresztrejteny@muhely.com e-mail címre várjuk május 11-ig. Előző feladványunk nyertesei: Hauer Cecília, Fodor Anna és Németh András

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket valamint szociográfákat közlünk. Várjuk e térgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jelével. A megjelent írások szerzői között május végén értékes könyvnyereményeket sorsolunk ki.

Magyarország alulnézetben Zimmer Frei - Plattensee Frei

A Balaton, az Balaton. Kicsit koszos meg hínáros, de hát a mienk. A magyar tenger. Német turistákkal. Vagy már azokkal se...

A Balatonra indulni jó dolog. Az ember már előző este összecsomagolja a bikinit meg mind az egy meleg ruhát, vészesetre. Előkerülnek a biciklik és a felfújható matracok, amik valahogy minden kilyukadnak a télen. De hát sebaj, támogassuk a hazai piacot, majd veszünk újat. Aztán reggel, vagy inkább délután (mert mégiscsak nyaralunk), mindenki felcsapja a napszemüveget, meg a baseball sapkát, és irány nyugatnak. Nagyszerű hangulat, némi sör, és bosszankodó sofőr az alkoholmentes-sel. Fehérvárnál már mindenki lesi a Balaton, hátha feltűnik a fák között. Siófoknál letérés a pályáról, mert tradícióból csak a 70-esen megyünk. A gonosz sztráda különbén is tönkrejtette a berek élővilágát, őslakosok nem használják. Andalgás a part mentén, virágos kis falvaknak, Zimmer frei táblák a házakon. Meg Eladó feliratok. Mindenfelé. Kicsit lehangoló a sok új gázdát kereső Viszavár-lak. Meg az is, hogy nincsenek járókelők az utcákon. Olyan kihalt minden. Felhangosított rádió mellett is nehezen viselhető a tapintható élettelenség...

Aztán feltűnik a Wilkommen in Balatonfenyves! felirat. A házak

ismerőssé válnak, elérjük az ABC fehér épületét, és befordulunk balra a Zsolnay utcába. Hirtelen visszapereg az idő, és minden folytatódik ott, ahol az ember egy évvel azelőtt abbaagyta... Némi pihenés után aztán bringára pattan az ember, hogy felderítse a régi-új terepet: mi változott, és mi maradt a régi. Már előre retteg a sok német turistától, akik, hiába csengetsz, a világért nem mennének el az utadból. Mert hogy ők Nyugatról jöttek. Mehettek is volna nyugodt szível tovább. Csakhogy a harmadik utcasoroknál már hiányozni kezdenek. Nem baj, biztos mindenki a strandnál van. Hiszen délután négy óra, ilyenkor fürdeni jár a jó nép. De ott sem találni sok autót, az a pár, ami meg ott szomorkodik, magyar rendszámot visel. A bódék fele zárva. A sütödénél sem pörög a nyáron a megszokott kismalac. „Nem sütünk már, csak hétvégén. Nincsen rá igény. De szombaton lesz.” Nagyszerű. Ma kedd van. Nincs malacom. A víz, az legalább a régi. Csendesen terül el a Badacsony sziluettje előtt. Tiszta időben egészen Keszhelyig ellátni, ha balra fordítja az ember a fejét. Óráig elnézném a vizet. Örökmözög vagyok, de ilyenkor mégis megpihenek: csak a lelkem mozog. A vízzel. Még sosem vettettem eddig észre, de pár perc alatt a lézé-

sem a hullámzás üteméhez igazodik. És a csend. Csakhogy ez a csend nem megszokott főszerezonban. Itt gyerekeknek kellene rohangálni, a lángososnak kiáltani, hogy elkészült a sajtos-tejfölös, és fiatal lányoknak sikongatni, amikor lefröcskölök őket a srácok. Ők most hol vannak? Nekik nem hiányzik annyira ez az érzés egész évben, hogy visszatérjenek? Lassan még jobban kezdem utálni az M7-est. Egyenes út a horvát riviéra... „Egész nyáron alig volt itt valaki. A büfét is éppen csak fenn tudom tartani. Nyeréséggel nem is számolok. Augusztus végéig maradok, mert hát szeretem én is a Balatont, de valószínűleg eladom a bódét jövőre. Nem üzlet ez már.” - mondja szomorúan Erzsike néni. Látom a szemén, hogy a szíve szakad meg, amikor üzletet mond, holott ezek minden szívügyek. Már évek óta az utolsó nyaráról beszél a parton, aztán valahogy minden kinyit június elején. Hiába, aki a Balatonon nőtt fel, az sosem szabadul tőle. Szomorúan biciklizem haza. Amikor hosszú évek után újra megemelkedett a vízszint, mindenki azt hitte, hogy feléled a magyar tenger. Tévedtünk. Kiment a divatból a Plattensee. Nem csak a fricceknél, nálunk is. Másfelől óra plusz utazás és pár ezer forint többlet fejében a valódi tengert kapjuk. Zimmer frei lögött ki anyáink az ablakba. Plattensee frei- ezt jegyzem fel én a naplombáma.

KOCSIS BRIGITTA

Csak egy éjszaka

Valami buli van. Valahol. Elindul, mert az e havi Szűz horoszkóp meggyarázza, hogy a kellőn optimista bolygó együttállás következtében miért is kell hagynia, hogy az események magukkal sodorják. Vadászterepként tekint a csöppnyi kis klubra, éhes farkasként les benne minden báránnyra. Nagyon szép. Rövid szoknya, magas sarkakon vékony lábak, mélyen dekolált ruci, trükkös, hosszú pillák. Üres kis fejből, buta arcán keresztül kémelei a srácot, aki épp rendel. Odalibben, de a pofa söröt csípőből visszautasítja, mondva hozzá inkább valami csajosabb dukál. Végül egy Martinivel be is éri, de mikor kiderül, hogy a tag a magyar megijelés előtt több hónappal angolul kiolvassa a Harry Potter soron következő kötetét, hírtelen ki kell mennie WC-re. Tesz egy nagyobb kört, hátha most jobbat dob a gép. „Ma reggel, amikor felkeltem, teljesen magam alatt voltam, pedig alattad kellett volna.” Sekélyes grimasz és egy hirtelen irányváltás követi ezt a vallomást is. És igen! Magas, sötét haj, jóloltözött és kellőn jöképű. Hírtelen akad össze a két barna szempár. Egyszerű. Mintha a lány csak egy kövér, öblös borospohárral a kezében járkálna, a fiú pedig épp egy palack bort tartana a kezében. Mindegy mi van. Felismerik egymás unalmas önmádatát, de jól van ez így. Engem akar, vagy tőlem valamit? Rövid távon ugyanaz. A papájuk ajakápolónak egy ideje nyoma sincs, de már nincs is rá szükség. Táncolnak. Laza összebújás, simulós, rutinos mozdulatok. Legszívesebben már fél órája leléptek volna, de hát illene legalább az éjfél megvárná. Ez ugyanis amolyan szilveszteri party. Tequilát isznak. Kevésbé sikkes ugyan, de egyet fizet, kettőt kap akciós. Kirágja az összes húst, majd a héjat a pohárba ejti vissza. Megjegyzí, hogy a citromban tök sok a vitamin. Felszínes csevej, nevek, iskolák, szakok. Meló, kocsi, lakóhely, bankszámla. A visszaszámítás elkezdődik, de már nem csak az ez évből visszamaradt másodperceket számlálják. Ezen a színtelen teljesen más szabályok érvényesek. 2008 vagy kilenc, tegnap vagy holnap, december vagy január, szerda vagy csütörtök. Mindegy, mert ma is azt a legnehezebb eldöntheti, hogy melyik pillanatban kell megállni. Egy biztos csak, hogy nem most. Végtelen lépcsősor közeledik. A tűsarkak végül a legfelső emeleten koppannak utoljára, majd becsapódik egy ajtó, amin a számot már csak reggel tudja leolvasná kifele jövet. De azonnal el is felejtji. Lefelé könnyebben veszi már az emeleteket, mint pár órával ezelőtt felfelé, lelke azonban sokkal nehezebb lett azóta. A saját ágyába zuhan, csillapíthatatlan fejfájását pedig enyhe émelygés kíséri...

HAMEDL ANDREA

Helyreigazítás

Előző számunkban tévesen jelent meg a Virágének szerzőjének neve. A verset Csider Sándor írta. Az érintettektől és olvasóinktól elnázést kérünk a hibáért.

A HÉT KÉPE

József Attila: A Dunánál

részlet

„És elkezdett az eső cseperészni, de mintha mindegy volna, el is állt. És mégis, mint aki barlangból nézi a hosszú esőt - néztem a határt: egykedvű, örök eső módra hullt, színtelenül, mint tarka volt a múlt”

Kasimova Lena

MŰVÉSZETEK PALOTÁJA

Jazztavasz 2009

Ahogy az évről-évre lenni szokott, 2009 tavasza sem műlhet el Jazztavasz nélkül a Müpában! Ennek keretében lép fel 2009. május 21-én a Budapest Jazz Orchestra a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben. Rendezvényeire rendszeresen hívnak meg világhírű külföldi szólistákat is – ezúttal sem lesz ez másként! A hatvanhárom éves billentyű legendával, George Duke-kal kiegészült zenekar jóvoltából külön erre az estre átírt dallamok csendülnek majd fel, így a Müpa közönsége hallhatja először ezeket a műveket ilyen formában.

Contact – musicalfantázia

Három színpadkép, három önálló táncjáték Csajkovszkij, Grieg, Grappelli, Palmers és a Beach Boys zenéjére. Erotika a rokokóból, az ötvenes évekből és napjainkból. A Tony-díjas musical, a Contact New York után Budapesten is látható. A történet a Madách Színház és a Művészeti Palotája közös produkciójaként, a Magyar Állami Operaház, a Madách Színház és a KFKI Kamara-ballettművészéinek részvételével május 22. és 25. között négy estén át látható a Müpában. A magyar változat rendezője Szirtes Tamás.

1. Ki a Budapest Jazz Orchestra művészeti vezetője?

- a) Elek István
- b) Csejtey Ákos
- c) Kollmann Gábor

2. A Contact óriási sikert aratott a zenés színház mindenhol angolszász fellegvárában. Ezek közül kettő New Yorkban, egy pedig Londonban található. Melyik a londoni helyszín?

- a) Lincoln Centre
- b) Broadway
- c) West End

3. Hogyan hívják Balogh Kálmán 15 éves zenekarát?

- a) Balogh Kálmán Gipsy Cimbalom Band
- b) Balogh Kálmán és Zenekara
- c) Cimbalí Band

RÉJTEK A megfejtéseket a keresztrejteny@muhely.com címre várjuk május 11-ig. A helyes megfejtők között a Művészeti Palotája jóvoltából 2-2 belépőjegyet sorsolunk ki. Előző feladványunk nyertesei: Jáger Eszter, Nagy Erika, Vajda Milán

Balogh Kálmán 50

Az ötvenedik születésnapját ünnepelő Balogh Kálmán és zenekara éppolyan nyitott a kelet-európai és a balkáni vokális és hangszeres cigányzenékre, mint a dzsesszre és a vendég-látó-ipari cigányzenei hagyományra. Május 23-án ennek a rendkívül gazdag népzenei kínálatnak az esszenciáját kapja a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem közönsége. Műsora első részében magyar népenet ad elő, a második pedig cimbalomzenekara és nemzetközi sztárvendégei társaságában görög, bolgár, román és zsidó népzenei egyveleget hallhatunk tőle.